

Poštnina plačana
u gotovini

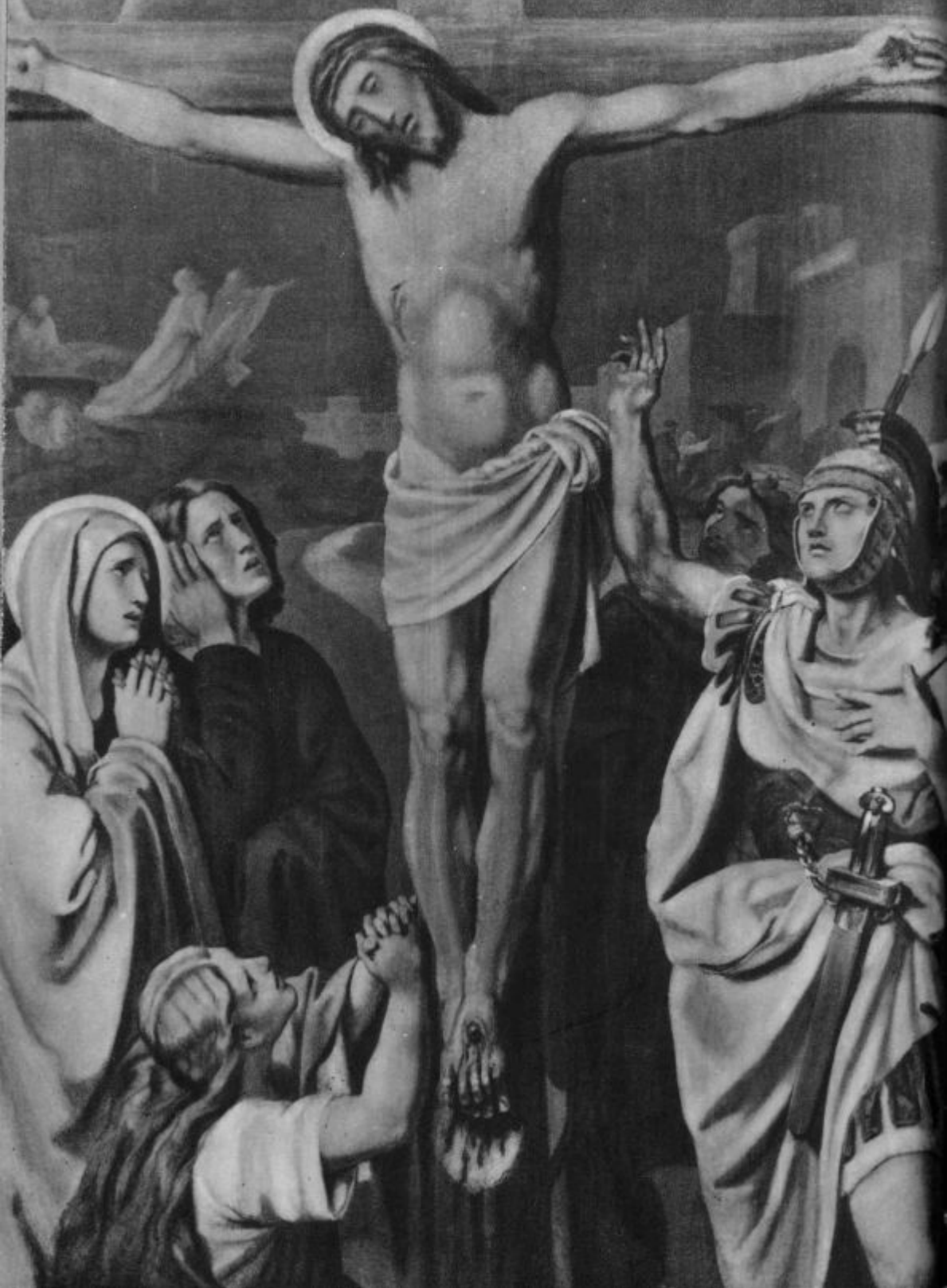
April 1941

Jezus s križem

BOGOLJUB

IESVS
NAZARENVS
REX
IVDAEORVM

APRIL

XXXIX. LETNIK

1941

Pred operacijo

Dne 5. februarja zvečer se je zgodilo, kar sem že dolgo pričakoval. Trije zdravniki so ob moji postelji sklenili, da mi izrežejo želodčno rano in z njo seveda tudi dva dela želodca, tretjemu pa utarejo novo pot v črevesje.

Sam sem bil precej ravnodušen in skoraj junaški. Sodil sem, da čez petdeset let noben zdravnik ne bo več tako prevratno posegal v božjo zamisel; a danes je pač tako, da medicina še ne ve pravega leka zoper neskončno želodčno kislino in zato izrezuje tiste plasti prebavil, ki jo izcejajo. Gotovo je to boljše kakor trpinčiti bolnika z raznimi injekcijami, ki pomagajo toliko kakor homeopatične kroglice zlomljeni nogi.

Spomnil sem se, da v ljubljanski bolnišnici vsako leto vsaj dve sto bolnikom želodec popravljajo, in na jezik mi je prišla Avguštinova beseda: »Če so zmogli ti in te, zakaj bi pa ne ti?« Ti, ki si duhovnik, to se pravi: mož, ki z besedo in zgledom ljudi prepričuje, da je stržen bolečine velika sladkost v mističnem Kristusu.

Tri tedne poprej je drugo in tretjo noč po operaciji v sosedni sobi presunljivo stokala gospa iz Trbovelj. Ko sem jo poslušal, me je bilo skoraj sram, da še nikoli nisem bil operiran in posvetilo se mi je, da moram poskusiti tudi to.

Ko sem pa zjutraj premišljeval, sem srečal besedo Janeza Evangelista, ki je v Razodetju prvim kristjanom tako sijajno predaval o trpljenju: »Nič se ne boj tega, kar boš trpel! ... Imeli boste stisko deset dni.« (Raz 2, 10.)

Deset dni! Kaj je to proti sedem in dvajsetim letom, kar sem nosil to rano s seboj. Da, prav to je hudo: ločiti se od bolečine, ki je bila res tvoja rana. Pred toliko leti se je vnela v tvojem drobovju, zagorela s plamenom, rasla in zrasla s teboj in užgala tvoji duši svojsko podobo. Uvedla te je v dvorane bolesti in ti odprla knjigo trpke življenjske modrosti, ki je zavarovana s sedmerimi pečati kakor tista, na kateri počiva sveta monštranca.

Kako redna in vljudna je bila ta bolešt! Točno ob pol petih popoldne je potrkala, povasovala poldruugo uro in se je spet zglasila ob uri duhov natančno

po dvanajstem udarcu. Šele drugo petelinje petje jo je preplašilo, da je odšla z zatrdilom, da se gotovo še vrne.

Na Oljsko goro grede je Jezus Petru dejal: »Resnično, povem ti, nocoj, to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš ti trikrat zatajil« (Mk 14, 30). Če pa trpečega Kristusa ponižno prosiš, da bi ti vsaj majhno rano prepustil, ti žgoča ranica v globini noči odpre vrata v skrivno razodetje, da prav razločno slišiš Gospoda: »Resnično, povem ti, nocoj to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat spoznal.«

In to dragoceno rano mi bodo vzeli ob določeni uri zvečer: prvi petek drugega meseca v letu.

Dopoldne pred operacijo sem kar naprej bral. Največ Dwingerjevo knjigo »Armada za bodečo žico«. Posebno me je zanimalo, kako se je godilo avstrijsko-nemškimi ujetnikom v vojni bolnišnici v Moskvi. Med drugim je tole zapisano:

»Eden izmed njih leži že več tednov tako, da ima eno nogo na odeji. Leži na vodnih blazinah, hrbet in sedalo že dolgo nimata nič več kože — vsak dih mu mora povzročiti blazne bolečine, saj kar naprej stoka. Drug s prestreljenim mehurjem ima izpod odeje napeljano dolgo cev, ki iz nje kaplja črna in s krvjo mešana tekočina v podstavljeno skledico. Tretjemu je šla krogla skozi želodec, zato ne more nič užiti, ker bi šlo skozi strelino. — Če se mu rana prej ne zaceli, mora umreti od lakote.

Nekomu je granatni drobec posnel meso iznad ledvic, Morda bo moral cele mesece ležati na trebuhu. Ledvice se vidijo in močijo svoje jedke snovi v meso, ki je okoli. Dva ležita v dvorani s prestreljenimi očmi, trije s strašnimi trebušnimi ranami, dvema je krogla predrila debelo črevo, kar se nikoli ne more pozdraviti, ker zdravniki nimajo sredstev, da bi preprečili trajno onesnaženje. Spet drugemu manjka spodnje čeljusti; dokler bo živel, ga bodo morali po cevkah hraniti.«

Pozneje pisatelj pretresljivo pripoveduje, kako so nježa in druge nosili na operacijsko mizo v sosedno dvorano in jih zastran pomanjkanja etra operirali tako, da jih niso nič omamili. Pri tem groznem početju so celo orjaški hrusti tulili in rjuli kakor divje zveri.

Odprl sem sv. Mateja 27. poglavje pri 33. vrstici: »In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Golgota, to je Lobanja, so mu dali piti vina, z žolčem mešanega; pokusil je, pa ni hotel piti.«

Kako veličastno, velikopotezno, načrtno je to, da Kristus Gospod odkloni narkozo. Zaradi teh in današnjih vojakov in ranjencev od zračnih napadov in zaradi dvanajst legij trpečih? In morda zaradi modernih razvajencev, ki hočejo vsako še tako dobro mislečo bolečino udušiti z mamilami in strupi.

Spomnil sem se Ponchevillovega romana »Francoska kri«, ki sem ga prebral prejšnji teden. Odprl sem poglavje z naslovom: »Pozdravljen, mučeniški cvet«, kjer je tako pretresljivo popisano mučeništvo kristjanov, ki so v francoskem mestu Lionu l. 177. dali življenje za Kristusa. Med njimi je bil tudi zdravnik Aleksander iz Frigije v Mali Aziji. Vsi ljudje v Lionu so ga poznali. Njegov poklic mu je nudil veliko prilike, da je navezaval pogovor o Kristusu; ko pa so duhovnike zaprli, je na skrivnih shodih kakor zamaknjen govoril o bližnjem Kristusovem prihodu in navduševal za mučeništvo.

Še v sodni dvorani je z dogovorjenimi znamenji in z zgovornim obrazom z galerije hrabil obtožence, da naj brez strahu priznajo Kristusa. Toda pogani so ga opazili in jezno navalili nanj. Sodnik Marjonus je ukazal:

»Privedite mi tega človeka!«
In ko je stal pred pregrajo:
»Kdo si ti, da si tako drzen?«
»Kristjan.«

»Prav! Šel boš v amfiteater, da bomo videli, kako boš zveri omotil.«
Drugega avgusta sta v amfiteatru na železnem stolu sedela zdravnik Aleksander in Atalus. Pod stola so nasuli žive žerjavice. Toda Kristus je prihranil svojim mučencem vina zmešanega z miro, ki ga sam ni hotel piti. Zato Aleksander še ust ni odprl, da bi bil le enkrat zastokal. Atalus pa je zaklical cesarskemu namestniku: »Očitata nam, da jemo človeško meso; glej to, kar vi delate, se pravi jesti ljudi.«

Zato sem se prav razveselil, ko so mi ob treh sporočili: »Operacija ne bo ob šestih, ampak ob štirih.«

Zdaj bi bilo prav za prav treba še opraviti spoved. Prijazni gospod dr. Blumauer je sicer rekel, da se gotovo ne bo nič hudega zgodilo, a danes že skoraj vsak človek ve, da te en sam drobec strjene krvi ob rani, če zaide v žilno sotesko, lahko za vselej uspava. Zato moraš na operacijsko mizo s »sklenjenim računom«. Pomislil sem in zdelo se mi je, da je že sklenjen, saj mi je pred tednom dni ljubeznivi g. Zdravljíč tako prepričevalno pripovedoval, da »imamo zagovornika pri Očetu, Jezusa Kristusa, Pravičnega. On je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, marveč tudi za ves svet.« (1 Jan 2, 2.)

Nato sem vzel list papirja, zapisal šest vrstic poslednje volje in ga dejal v predalček posteljne omarice. Sestri sem pa naročil, če bi se primerilo, da bi se ne zbudil, naj po pogrebu prosi gospoda S., da napiše lepo pogrebno zahvalo. Posebno naj pazi, da ne prezre katere izmed odličnih oseb, ker je od tega veliko odvisno.

Komaj sem to uredil, se je že predstavil mladi operacijski pomočnik in mi vbrizgnil nekakšno mamilo, češ da bom malo zadremal, zato da naj ležem na posteljo.

No, sem si mislil, zdaj sem kakor grški modrijan Sokrat, ko mu je sodni služabnik prinesel trobeliko. V trenutku me je prešinilo čustvo zadovoljnosti, da bi bil ves svet objel, in prepričan sem bil, da je vredno živeti na tej lepi božji zemlji. In to, da je Bog blizu, da se zelo zanima zame in da bo ves čas prisostvoval moji operaciji.

V tem trenutku se je z zaskrbljenim obrazom prismejala sestra Maristella in mi pripela čudodelno svetinjico, češ da je za operacijo to najboljša. A ko je odhajala, so bile oči že dremotne kakor pri treh apostolih na Oljski gori in kakor na angelskih perutih je duša odplavala v deželo miru in pozabe.

Ko sem se pa zbudil, so me po končani operaciji na mizi povijali kakor novorojenca.

Jezus je dejal Nikodemu: »Resnično, resnično, povem ti: Ako se kdo iznova ne rodi, ne more videti božjega kraljestva.« (Jan 3, 3.)

Jos. Šimenc.

Bogastvo je vzrok prevzetnosti, prevzetnost neti vojsko, vojska prinese uboštvo, uboštvo vodi do ponižnosti, ponižnost ustvarja mir.

»Človek ni nikoli tako lep, kakor če prosi odpuščenja ali pa če sam odpušča.«

Mlada dekleta mólijo najraje pred ogleđalom.

Vsak dan je ribi dan, ni pa vsak dan lovski dan

Če se dva tatova prepirata, dobi poštenjak svoje blago nazaj.

Bodi molčec: kar je temu preozko, je trem preširoko!

Premaguj jezik! Prevrni besedo desetkrat, preden jo izrečeš.

Zveza katoliških učiteljic

Papež Pij XI. je l. 1929 izdal okrožnico o krščanski vzgoji mladine. Pokazal je, kako je vzgoja mladine za nas katoličane važna zadeva, jasno je povedal zahteve in pravice katoliške Cerkve na vzgojnem polju. Katoličanov ni samo učil pravih vzgojnih naukov, ampak jih je tudi spodbujal, naj uporabijo vse sile, da bo vzgoja njihovih otrok v družinah in šolah zares katoliška. To delo za katoliško vzgojo otrok je naravnost imenoval Katoliško akcijo. Vse prizadevanje katoličanov, pravi v okrožnici, za prospeh in obrambo katoliških šol v korist njihovih otrok je pristno versko delo in zato glavna naloga Katoliške akcije.

Vzgoja — ena najvažnejših nalog.

Ako je sv. oče sam pokazal na eno izmed najvažnejših nalog Katoliške akcije, se je ta morala resno zavzeti za to prevažno delo. Kajti prav vsled slabe vzgoje naše mladine krščanstvo med nami nazaduje. Katoliška akcija naj skuša zdraviti bolezen brezbožnosti pri korenini. Pridobi naj mlade ljudi za Kristusa in jih obvaruje pred pokvarjenostjo sveta. Zato je pa pri nas najbolj hitela z ustanavljanjem mladinskih lastnih organizacij, da bi najprej prenovila mladi rod. Katoliška akcija lahko pričakuje lep razvoj, samo če bo imela za seboj mladino. Če se mladina vname za apostolske naloge Cerkve, potem bo Cerkve dobila veliko najboljših sodelavcev.

Mlad človek je kakor popotnik na razpotju. Ne ve, kam naj se obrne, na levo ali na desno. Ne pozna pota, ne cilja, ne težav in nevarnosti na poti; ne ve, ali se mu bo na poti pridružil prijatelj ali sovražnik. Kdo naj bo vodnik, svetovalec in prijatelj mladini? Najprej seveda starši, oče in mati v krogu domače družine, ki imata za to delo največje pravice in sposobnosti. A starši ne zmorejo vsega in otrok tudi ne ostane samo v njihovih rokah. Pošljejo ga v šolo in prav šolski pouk in vzgoja v šoli postaneta otroku odločilna za nadaljnje

življenje. V šoli ga uči in vzgaja učitelj, učiteljica, vzgojitelj, vzgojiteljica. Ali ni silno važno, kakšne so osebe, ki uče in vzgajajo našo mladino? Ali ni Katoliška akcija poklicana, da tudi v učiteljskem stanu dobi apostolskih delavcev?

Zares se je Katoliška akcija lotila dela tudi na tem polju. Ustanovljena je že nekaj let Zveza katoliških učiteljic, ki ima lepo število članic. Kakor vsaka lastna organizacija Katoliške akcije skrbi za apostolsko delo v svojem stanu, tako tudi ta Zveza vodi apostolsko delo med učiteljicami ter jih šola za apostolske delavke v svojem okolju in za krščanske vzgojiteljice mladine. To je zelo važen namen. Članice te Zveze se posvetijo apostolskemu delu, da bodo same najprej prave katoliške osebnosti, ki bodo po mišljenju in življenju odločno in z gledno katoliške. Po svoji službi so postavljene na zelo vidno mesto ne samo pred mladino, ampak pred vso javnost. Imajo že svoj stalen življenjski poklic, ki mu posvečajo vse svoje moči in v njem delujejo v splošno korist, zato je njih sodelovanje v apostolskem delu toliko koristnejše.

Vzor krščanske vzgojiteljice.

Vzor dobre krščanske učiteljice in vzgojiteljice je današnji mladini zelo potreben. Pa tudi učiteljski stan bo z zglednimi katoliškimi učiteljicami pridobil le še nov ugled. Ljudstvo hitro čuti, kateri stan je vreden spoštovanja in zupanja. Kolikor več bo krščanskih učiteljic, ki bodo značajne, požrtvovalne in bodo imele usmiljenje ne samo s telesno, ampak tudi z duhovno bedo drugih, kolikor več jih bo, ki bodo svoj učiteljski poklic krščansko pojmovale in živele stalno v milosti božji ter bodo v sebi, v tovarišicah in v mladini z besedo in zgledom upodabljale Kristusa, toliko bolj bo vdano učiteljskemu stanu ljudstvo in mladina. Življenje in delo učiteljice ni nekaj zasebnega, ni delo v zaprti pisarni, ampak prodira v družine,

v otroška srca in močno vpliva v javnosti, — tem močneje, čim manjši je kraj delovanja in čim bolj ljudstvo potrebuje pomoči požrtvovalnih izobrazencev.

Kako je naše ljudstvo potrjeno v svoji veri, pobožnosti in vdanosti do Boga in Cerkve, če ima v svoji sredi katoliško učiteljico, vzgojeno in živečo v globoki vernosti, ki iz svoje apostolske gorečnosti zajema in daje dušno oporo tudi mladini, jo uči in vzgaja v Kristusovem duhu. To je res delo za Boga in za duše, ako se mladini poleg predpisanega potrebnega znanja nudi tudi pomoč za napredovanje v živi veri in neomadeževani nramnosti.

Nevarne znote.

Zveza katoliških učiteljic ima zlasti to nalogo, da svoje članice odvrta od sodobnih znotov glede vzgoje. Teh znotov je veliko in so zelo škodljive. Da jih omenimo samo nekaj!

Po mnogih državah trgajo otroke iz družine in jih proglašajo za izključno last države. Cerkvi prepovedujejo pravico do vzgoje otroka. Iz šole izganjajo verski pouk, otrokom ne puste živeti po krščanskih zapovedih in jih celo nramno kvarijo. Zavračajo krščanska vzgojna načela, posebno pa vsa nadnaravna sredstva vzgoje. V otroku vidijo le telesne sposobnosti in umske darove, ki jih je treba gojiti, za dušo jim pa ni mar.

Tako govori vzgojni naturalizem, ki taji posledice izvirnega greha, strasti in slaba nagnjenja, ter pri vzgoji mladine izključuje ali zmanjšuje krščansko vzgojo, zmetuje sredstva milosti in se zanaša le na človeške naravne moči. Razni krivi vzgojni preroki zagovarjajo neomejeno svobodo mla-

Pietà. Ž. M. B.

(Glej: K našim slikam str. 150.)

dega človeka in spodkopujejo oblast ter nauke krščanskih staršev in vzgojiteljev. Taki novodobni nauki so nevarna znota za mladino in sploh za človeško družbo.

Človek je božja stvar in kristjan je prav posebno otrok božji, dedič božjega kraljestva. Zato nihče ne more biti neodvisen od božjih postav. Proti božjim zapovedim pa nekateri skušajo iznajti neka splošna človeška pravila nramstvenosti in vedenja, s katerimi upajo mladini olajšati vzgojo in jo ogreti za dejavno samovzgajanje. A v takih težnjah se sami hudo varajo. Do prave vzgojne modrosti ne bodo prišli, ker uspešna more biti le krščanska vzgoja, ki se opira na

božjo veljavnost in na nespremenljive postave, ki so od Boga.

Vzgoja za čistost.

Najnevarnejši pa je naturalizem v vzgoji za čistost telesa in srca. Krščanska vzgoja si prizadeva z največjo skrbjo zavarovati nedolžnost, nedotakljivost in čistost mladine. Predvsem ji utrjuje čut sramežljivosti, ki je obramba pred nečistostjo. A na žalost je prav glede tako imenovane spolne vzgoje prav mnogo zmot. Dobe se zagovorniki vzgojne metode, ki hočejo mladino z neprevidnimi in neprimernimi izrazi poučevati o skrivnostih spolnega življenja, češ da jih bodo na ta način odvrnili od radovednosti in obvarovali nečistosti. A motijo se, saj bi morali vedeti, da nastajajo izgredi v tem pogledu bolj iz slabosti volje, ki je izpostavljena bližnjim priložnostim in je ne utrjujejo sredstva milosti božje.

Papež Pij XI. v svoji okrožnici zavrača skupno vzgojo moške in ženske mladine (koedukacijo). Vzgoja mora biti primerna različni starosti, različnemu spolu, različnim naravnim sposobnostim; pomešanost in popolno izenčenje je škodljivo, posebno še, če pri tem trpi sramežljivost ženske mladine.

Zdravilo.

Veliko je vzgojnih zmot, ki so obenem tako ukoreninjene, da bo mnogo dela, preden se jih bomo otresli. Učiti se bomo morali iz nauk sv. Cerkve, iz papeževih okrožnic, ki nam podajajo zanesljive smernice.

Od Zveze katoliških učiteljic in njenih članic pričakujemo, da bodo pravilno uvaževale in uporabljale katoliška vzgojna načela in da se bodo oprijele pravega vzgojnega dela med mladino in ljudstvom. Obnova krščanske vzgoje v šoli in po družinah je postala že silno pereča zadeva. A priti more v veliki meri od katoliških učiteljic, ki so vnete za apostolsko delo. Katoliški akciji je ta Zveza silno potrebna.

Že sama ustanovitev te Zveze kaže, da jih je med učiteljicami mnogo, ki

razumevajo klic in poziv Cerkve na apostolsko delo. Za to delo se pripravljajo v svojih stanovskih jedrnih skupinah, ki imajo namen pridobivati novih članic. To delo, pa naj bo še tako težavno, bo gotovo prenovilo v Kristusovem duhu vse tiste, do katerih bo seglo. Zato ga je treba priporočati Bogu, naj ga spremlja s svojim bogatim blagoslovom. Naj bi se Zveza katoliških učiteljic močno širila in postala s svojim apostolskim delom zgled vsem drugim ženskim organizacijam Katoliške akcije!

Papežovo priznanje.

Sv. oče Pij XI. v svoji okrožnici o vzgoji daje krščanskemu učiteljstvu najlepše priznanje. Uspeh dobrih šol, pravi, je odvisen ne samo od njihovega dobrega ustroja, ampak v prvi vrsti od dobrih učiteljev. Ako je učitelj(ica) v svoji stroki, ki jo uči, dobro poučen, ako je obdarovan z umskimi in srčnimi lastnostmi, ki jih zahteva od njega vzvišeni poklic, bo kar gorel čiste in božje ljubezni do njemu poverjenih otrok.

Zaradi tega napolnjuje Našo dušo — je še zapisal papež Pij XI. — tolažba in hvaležnost do Boga, ko poleg redovnikov in redovnic vidimo tako obilno število še drugih dobrih učiteljev in učiteljic; mnogo izmed njih je v svrhu boljše duhovne izobrazbe zedinjenih po kongregacijah in v posebnih družbah, katere je zato treba ceniti in pospeševati kot izvrstne in krepke sotrudnice Katoliške akcije. Vsa ta množica se s požrtvovalnostjo, gorečnostjo in stanovitnostjo posvečuje delu, ki ga sv. Gregor iz Nacianca imenuje »umetnost vseh umetnosti in znanost vseh znanosti« — vodstvu in vzgoji mladine.

Vendar tudi zanje veljajo beseda božjega Učenika: »žetev je velika, delavcev pa malo.« (Mt 9, 37.) Zato prosimo Gospoda žetve, naj nam pošlje na polje krščanske vzgoje še mnogo takih delavcev; njih vzgoja mora biti dušnim pastirjem in vrhovnim predstojnikom cerkvenih redov kar najbolj pri srcu.

Iz teh besed je videti, kako ozko zvezo najde sv. oče med učiteljskim po-

klicem in apostolsko službo. Kakor je Kristus najvišji Učenik, tako je tudi svojim apostolom poveril učiteljsko službo. In tako so tudi učitelji in učiteljice lahko najboljši apostoli in najboljši sotrudniki pri Katoliški akciji. V tem smislu jih je

Pij XI. vedno pri vsaki avdienci navduševal za njihovo vzvišeno službo.

Nobenega dvoma ni, da bo po Katoliški akciji krščansko učiteljstvo sposobno še večjega napredka in naša mladina izročena v najboljšo vzgojo.

Al. Strupl.

Kropilnik

Neka žena je pravila tole iz časa, ko je bil njen zakon (sedaj že davno v življenjskem boju preskušen) še v svojih početkih:

V najini spalnici je visel kropilnik z blagoslovljeno vodo. Imela sva ljubeznivo zaupno navado, da sva si vsak večer pred spanjem podala blagoslovljeno vodo. Prišel pa je dan, ko se je začel nesporazum. Skončal se je z resnim preprirom. Spravljala sva se spat. Že več ur nisva drug z drugim spregovorila še ene besede ne. Nesrečni molk pa je razdor med nama še povečal. Zdaj mi pade pogled na kropilnik. Skozi mrežo spuščenih zaves se je namreč ukradel v

šobo lunin žarek. Objel je kropilnik, da je motno srebro kar blestelo v lunini svetlobi.

Ni mi dalo miru v postelji. Tiho sem vstala in drsela h kropilniku na steni. Globoko sem vanj pomočila prst in stopila k moževi postelji: »Pozabila sva si podati blagoslovljeno vodo,« sem pritajeno zašepnila. Več ni bilo treba reči. Razumel me je. Nesporazum je na mah odnehal. režeča razpoka v zakonu se je sklenila. V tem svetem znamenju sva se zopet našla.

P. R. Ašič S. O. Cist.

Klaus Mund; Vinculum, str. 246. Herder, Freib.

Beseda o Mariji

Ali ste radovedni, koliko naj zna vaš najmlajši rod, ko začne hoditi v šolo, o Mariji. Verjemite mi, da nič preveč, in nič takega, kar bi njih mlade glavice ne mogle nositi. Potrebno znanje je obsežno vse v znani molitvi »Zdrava Marija«. Marija je milosti polna, je Mati božja in prosi za nas. Govoriti o Mariji imate priložnost vsak dan. Izrabite zlasti prelepe Marijine praznike, ki je z njimi prepletene vse cerkveno leto; prav vam bo prišel mesec maj s svojimi ljubkimi šmarnicami. Gotovo je ne bo hiše na vsem Slovenskem, ki bi ne imela vsaj ene lepe Marijine podobe. Opozarjam zlasti na sliko

Marije Pomagaj. To sliko bi morala imeti vsaka slovenska hiša, če hoče veljati za slovensko in za katoliško. Gotovo znate, mamice, tudi eno ali drugo izmed večno lepih Marijinih pesmi. Z Marijinimi kapelicami je na gosto preprežena vsa naša domovina. Vidite torej, da smo z Marijo skoraj tesneje povezani kakor z Bogom samim. Mislim, da nisem preveč rekel. Bog je seveda prvi, za njim pa pride takoj Marija. »Za Bogom častimo Marijo najprej.« Kdo ne pozna te naše stare pesmi!

Drugo, s čimer morajo otroci biti prežeti že pred šolsko dobo, je pa velika mera ljubezni do Marije.

Če bodo otroci prinesli s seboj ljubezen do Marije že iz domače hiše, potem jih te obrambe ne bo nihče mogel oropati. Ta ljubezen jih bo čimprej pripeljala v Marijin vrtec in pozneje v prostore Marijine družbe. Prepozno je, če mora otroke seznanjati z Marijo šele veroučitelj, prepozno, če otroci odgovarjajo na katehetovo povabilo v Marijin vrtec z besedami: »Če bodo doma dovolili.« Če domača hiša ne bo znala voditi otroka k Mariji in mu ne bo dala ljubezni do Marije, potem je delo v šoli že skoraj prepozno.

Dragi naši domači sodelavci v vinogradu Gospodovem! Upam, da ste iz povedanega spoznali, kako važna je vzgoja v domači hiši. Podlaga je delu v šoli in vsemu poznejšemu življenju. Ko danes beremo in slišimo govoriti o novem lepšem in boljšem redu, ki mora zavladati po sedanji vojski na zemlji, smo lahko prepričani, da brez Boga in brez Marije ne bo nobenega reda na zemlji.

Bog in Marija! Potem šele vse drugo.

J. Langerholz

Snubilno pismo¹

Kakor Vam bo pozneje znano, ni moja odločitev, da Vam z mrtvo črko, ne pa z živo besedo, pred Bogom vsevednim povem, kar mi razgiblje srce; marveč je višja volja, kateri se morava obadva s spoštovanjem in ljubeznijo

¹ Primer, kako se izraža prava ljubezen krščanskega snubca do izvoljene neveste. — Pismo je poslal nekdanji general Karel pl. Roeder grofici Henriki Bernstorf. (Po knjigi: Der ewige Ring. Verlag Herder.)

pokoravati. V tem spoznavam božjo voljo in se trdno zanašam, da bodo te vrstice, če je volja božja, prodrle do Vašega srca, in da bo vsemogočnost božja slabost mojega pisanja in izražanja okrepila.

Z dovoljenjem Vašega očeta in oskrbnišтва spregovorim do Vas to, kar sem doslej komaj prikrival, ker si nisem drznil upati, da se moja čustva skladajo z Vašimi, in da bi mi Vaši domači do-

Marija na gori Kalvariji.

volili o tem spregovoriti, namreč da Vas, draga grofica Henrika, ljubim, cenim, in da bi bil neizmerno srečen, če bi z Vami sklenil trajno zvezo. Preudari sem vse resno v molitvi pred Bogom in sem zatrdno prepričan, da je moja ljubezen do Vas sveta, Bogu dopadljiva in za to trajna; drugače bi se ne drznil, o njej proti Vam govoriti.

Res je Vaša zunanost prikupljiva in dobrodošla mojemu srcu; vendar pa je pobožnost in čednost, ki sem se o nji prepričal, tista dragocenost, ki stori, da ste mi neizrekljivo ljubi. To je dragocenost, ki daje poročstvo, da bo ženin, ki mu boste podarili svoje srce, dobil v tem nezlomljivo in trajno ljubezen in neizmerno tolažbo. V zaupanju na Boga polagam ta svoja čustva pred Vas. V njegovi roki je odločitev. Smem pa tembolj upati, da bom deležen istih čustev na Vaši strani, ker se je vprav na svetem mestu po svetem obhajilu, ko ste mi ponudili roko, v mojem srcu utrnilo to čustvo; torej naju je Bog sam skupaj pripeljal. Samo, če ste kakor jaz prepričani, samo če veste, da bo najina zveza v nebesih sklenjena, sem uverjen, da mi ne

boste odrekli roke; in ta roka mi je tako dragocena, da bi je ne hotel sprejeti drugače kot iz božjih rok. Če mi podarite svoje srce in svojo roko, bom imel to oboje v ponižnosti za najvišji dar božje milosti.

Globoko čutim, kako dragocen zaklad prejme, komur Bog krepostno in bogaboječo ženo pripelje, in kolik je dar, ki ga mladenka prinese možu, če mu za trajno roko poda. To čustvo me bo z božjo pomočjo, kakor trdno zaupam, v veselju in žalosti spremljalo, in jaz Vas bom po božjem naročilu do konca svojega življenja tako ljubil, kakor ljubi naš Zveličar svojo Cerkev.

Menim, da poznate mojo čud in moje mišljenje, saj sem bil vsekdar iskren. Morda kakšne moje napake ne poznate; te pa boste z ljubeznijo prenašali, če smem nanjo upati, namreč s tisto sveto ljubeznijo, ki ceni dušno zveličanje ljubljenca nad vse časne zadeve, in ga zato ne potrjuje mehkužno v napakah, ki ga Bogu odtujujejo.

Trdno sem sklenil, da bom — če mi podaste roko — Boga vsekdar goreče prosil, da bo moja ljubezen do Vas čista

Pogled na Oljsko goro,

in neomadeževana Sreča Vaše duše naj mi bo po božji pomoči najdražje in najvišje. V tem prizadevanju ne bova nikdar zgrešila steze, ki vodi v večno domovino, in nekoč bova pred božjim prestolom blagrovala uro, ki naju je združila v srečni zakon, če je tako božja volja.

Vsa druga ljubezen, ki ni na čast božjo, mine; ljubezen pa, ki ima svoje korenine v Bogu, bo ostala tudi, ko bo sta prešla nebo in zemlja.

Ce mi torej ponudite svojo roko, jo sprejemem s sveto zaobljubo, naj bo najina zveza sklenjena v slavo božjo in na korist bližnjega...

Zdaj pa, spoštovana grofica Henrika, čutim v sebi dolžnost, da Vas opozorim še na to, da nimam premoženja in da bo moja plača s tem, kar nama bi morda naklonila dobrotljivost Vašega cenjenega očeta, zadostovala le za skromno življenje. Jaz sam zase sem od mladosti z malim shajal, pa tudi nimam nobenih potreb, tako da zame skromnost ne bo ne v breme ne v težavo, drugače je pri Vas.

Cetudi vem in sem prepričan, da nama bo (če me imate tako radi kakor jaz

Vas, in če bova vse delala v božjem imenu) Bog pomagal in da nama bo skromnost še na korist, sem vendarle sodil, da je moja dolžnost, Vas na to opozoriti.

Opisal sem Vam, draga in spoštovana grofica, srčne želje svojega srca in mojega razmerja do Boga in do sveta, ter polagam vse zaupljivo v roke dobrega Boga, ki je najin oče. Na njegovem blagoslovu je vse ležeče. Presodite, premislite in se odločite, če morda ni, kakor si drznem upati, Vaše srce že odločeno prav tako kakor moje... Ce bi se drugače odločili, bi bilo to zelo hudo za moje srce; toda skrbna roka božja bi me ne pustila brez tolažbe, saj je Gospod v večni domovini vsem svojim pripravil večno bivališče, kamor bi seveda najraje romal ob Vaši roki. Amen.

Naj bo vse Bogu priporočeno. V njegovi sveti ljubezni in sledeč njegovi volji naj živimo in umrjemo ali skupno ali ločeno.

Z vsem srcem in z vsem spoštovanjem Vaš

Karel pl. Roeder.

V Berlinu, 4. junija 1822.

To bi se moralo doseči...

(Dvogovor o premalo uvaževani nalogi Marijinih družb.)

A.: V tretjem redu sv. Frančiška je skoraj dosledno tako izpeljano, da je vsak član (članica) obenem tudi naročnik »Cvetja«, ki je glasilo III. reda. Kako pa, da v Marijinih družbah ni povsod tiste zavednosti, da bi smatral vsak kongreganist naročbo skupnega lista »Bogoljuba« kot nekaj takega, kar je po sebi umevno.

B.: Kolikor mi je znano, ta očitek ne more zadeti srednješolskih Marijinih družb; kajti njih družbeniki in družbe-

nice so zvesti odjemalci in plačniki lastnega marijanskega glasila »Naša zvezda«. 6000 izvodov gre tega lista med katoliško slovensko dijaštvo. To je učinkovito duhovno orožje v nelahkem boju za čednost.

A.: Da so dijaške kongregacije tako vzorno organizirane, je res razveseljivo. Ti mladi borci v Marijinem varstvu pač čutijo, kolika pomoč v duhovnem življenju jim je lepo urejevano skupno glasilo. Tem bolj pa zato presenetli, če se sliši,

da je n. pr. v dekliški kongregaciji, ki ima do poldrugsto članic, komaj petina v posesti družbenega časnika »Bogoljuba«.

B.: Vzrokov je seveda več. Ne bom jih našteval. Lahko pa rečem, da pomanjkanje tu skoraj ne pride na tehtnico. »Bogoljub« je tako poceni, da naročnina še tiskovnih računov ne pokrije.

Kar in kolikor je izgovorov, bi se brž odmaknili ali bi celo čisto splahneli, če bi se moglo doseči, da bi se v vse naše kongregacije naselila zares prava marijanska zavest in marijanski ponos!

A.: Kako je pa prav za prav s to zadevo? Ali se more trditi, da je naročba skupnega glasila za kongreganiste obvezna?

B.: Tega naravnost ne moremo reči, saj tudi družbena pravila te dolžnosti strogo ne terjajo. V pravilih se nahaja odstavek, ki naročanje in branje skupnega glasila na moč priporoča. Takole se glasi: »Priporoča se tudi izdajanje in branje skupnih družbenih časnikov, ki razjasnjujejo družbena vprašanja in poživljajo v bralcih družbenega duha.« (Glej »Družbenik Marijin«, IX. pogl., str. 47.)

»Vodilo Mar, družb« pravi: »Za razširjanje dobrega tiska zlasti dobrih časnikov so dekliške Mar. družbe do zdaj že veliko storile. V tem delu naj ne opešajo!... Mar. dr. naj širijo pred vsem tiste knjige (in časnike, op. ured.), ki jih priporoča vodstvo Mar. dr.« — Ni treba v misel jemati, da je in mora biti po volji škofijskega vodstva na prvem mestu družbeno glasilo: »Bogoljub«.

Ko bi to opozorilo naše Mar. družbe uvaževale, bi imel »Bogoljub« gotovo dvakrat toliko odjemalcev ko sedaj. Z lahkoto bi potem ohranil prejšnjo zalo obliko in še marsikaj bi se izboljšalo — brez primanjkljaja.

A.: Treba bi bilo razplesti živahno agitacijo po spretnih in vnetih zastopnikih, kakor so to vrši pri drugih necerkvenih listih.

B.: Vem, da se danes brez osebnega prigovarjanja malo doseže. Mislim pa,

da se moramo v tem primeru zanašati na marijansko zavest. Vsaka urejena Mar. družba ima odsek za razširjanje dobrega tiska. Ta odsek se bo brez dvoma najprej in najbolj brigal za to, da bodo vsi družbeniki in vse družbenice med naročniki »Bogoljuba«. Sodim, da bi bilo vsekako žaljivo, če bi med naše Mar. družbe pošiljali še druge širitelje tega glasila, saj bi se zdelo, kakor da jim očitajo mlačnost, površnost, nezavednost.

A.: Kaj pa, če imajo »Bogoljuba« naročenega v družini? Ali ni pretirano, če bi tudi od takih članov kongregacije zahtevali, da morajo imeti list še, na svoje ime!

B.: Takih zahtev modri voditelji nimajo in jih ne bodo imeli. Saj je prvi namen glasila, da se naročniki ali bralci seznanijo z vsebino, da torej list berejo in črpajo iz njega pogum, bodrilo in navodilo za krepostno življenje. Če ima kongreganist list na razpolago v domači družini, dobro. Le večkrat naj ga jemlje v roke in pridno naj ga »študira« od konca do kraja in ne samo kotiček, ki ima naslov »Marijine družbe«, saj je ves list usmerjen in umerjen po pravilih za kongregacije.

To je enkrat ena: Kongreganist(inja), ki ne mara za »Bogoljuba« in ga ne prebira, nima resne volje, da bi postal vzoren član Marijine družbe. Primerjamo ga vojaku, ki se postavi z lepo uniformo, nima pa orožja in ga še uporabiti ne zna, kadar bi bilo treba.

Poleg redne udeležbe pri shodih in odsekih, poleg vrednega prejetanja svetih zakramentov, poleg pravil, ki so kongreganistom zanesljiv kašipot v vihravih letih, je potrebno neko stalno spremstvo in duhovno vodstvo tudi izven cerkve in izven družbe. To vodstvo oskrbuje družbeni list, ki uči, pojasnjuje, opozarja, svari, opominja, predočuje lepe zglede, navdušuje in napeljuje k stanovitnosti na čednostni poti.

A.: Kaj menite, ali bi ne bilo dobro, morda celo potrebno, da bi se nastavil vnet duhovnik, veččak v vodstvu Mar. družb, ki bi mogel stalno vsaj ob nedeljah, praznikih in ob posebnih prilož-

nostih obiskovati po škofiji Mar. družbe, jih nekako nadzirati, jim pomagati, dajati nasvete krajevnim voditeljem in predstojništvom ter jim biti na roko v vseh, zlasti težjih vprašanjih. Na ta način bi se odpravili razni nedostatki, bi se naseljevalo med kongregacije novo življenje in nova pobuda za vse dobro. Družbe bi se spopolnjevale in ustvarila bi se enotna, urejena marijanska skupnost v škofiji. — Ta glavni voditelj bi tudi opozarjal na važnost skupnega glasila, bi sodeloval pri uredništvu in sporočal o gibanju, napredku, pa tudi o pomanjkljivostih v Mar. družbah, hkrati pa ukrepal, kar bi bilo treba storiti za rast in napredek v njih.

B.: To vprašanje je vredno resnega razmišljanja. Dokler se ne uresniči, priporočajmo vso to prevažno zadevo naši skupni nebeški Vrtnarici!

Dobri hčerki Marijini. V novomeški bolnišnici je umrla 16. februarja kongreganistka Olga Krnc in bila pokopana v Št. Rupertu. Komaj 16 let ji je bilo, ko je dozorela že za nebesa. Vsa vneta za slavo božjo je rada pomagala v družbi, krasila s cvetjem oltarje. Kar srečna je bila, kadar je prišel čas za v cerkev. Po višjem je hrepenelo njeno

nedolžno srce; svet je bil zanjo prefešen, kakor so pele tovarišice-družbenke ob grobu. Rada bi bila še dočkala cvetočo pomlad, a Gospod življenja jo je prej povabil tja, kjer je večna pomlad. S smehljajem na ustnicah se je poslovila — proč od dragih domačih, ki so potrti sprejeli njeno mrtvo truplo, prepeljano v domačo hišo. V tolažbo jim je, da jim bo sedaj s svojo priprošnjo v pomoč pri Bogu. (Glej sliko str. 141.)

Kamnik. Naj navedem nekaj marijanskih novic iz Kamnika. Naša družba se tiho, a vendar lepo razvija. Svoj glavni praznik, 8. december, proslavimo vselej slovesno. Sprejemne obrede in ostalo pobožnost imamo najprej v cerkvi, nato pa sledi akademija v Kamniškem domu. Redne skupne shode pa imamo vsak mesec, da se ob voditeljevih bodrilnih naukih ogrevamo za marijansko vzorno življenje. Zadnjih šest let je našo kongregacijo vodil g. kaplan Ivan Caserman, ki je sedaj odšel na novo službeno mesto v Ljubljano. Morda gospodu ne bo všeč, če javno omenimo, da mu je bila poleg šolskega poučevanja glavna skrb: vzgoja v Mar. družbi. Mnogo se je trudil za duhovno obnovo in za širjenje dobrega tiska. — Novemu g. voditelju želimo mnogo uspeha v istem delu! (Nadaljevanje str. 147.)

Vest

Pastirsko pismo ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana je izredno poučno in času primerno. Govori o vesti. Ker se v glasu vesti Bog oglašča, je človek dolžan vest poslušati in se po nji ravnati. Da pa ne bo vest zmotna, jo moramo prav vzgojiti in skrbeti za pravo tenkočutnost.

Na človeka močno vpliva okolje, zlasti ljudje, ki z njimi živimo in občujemo,

ter branje. Če iz tega okolja prejema človek nazore, ki so v nasprotju z božjo voljo, se lahko zgodi, da bo vest zastrupljena, zmotna. Če človek ravna v takem primeru po vesti, ni s tem grešil, marveč mu je šteto v greh, ker se ni dal prav poučiti, ker je zajemal pouk iz kalnih, slabih virov.

Vest se ne more zmotiti tako, da bi velevala hudo delati in dobrega se ogi-

bati; zmoti se pa včasih v presojanju, kaj je dobro in kaj slabo. Ponajveč je pa človek sam kriv, da ne zna presoditi, in ta zadolženost se mu všteva v greh.

Da ne bomo v zadolženi zmoti, moramo vest šolati, jo vzgajati in spopolnjevati ob božjih in cerkvenih zapovedih ter se poučiti, kaj Bog v njih zapoveduje in kaj prepoveduje.

»Če danes koga opozarjate na sodobne pregrehe, n. pr. na onečeščevanje nedelje, na skrunitev sv. zakona, na brezvestne umore nerojenih življenj, utegnete slišati: ‚Meni vest nič ne očita.‘

Ali je to mogoče? Kdo bo to verjel! Če se je pa kdo tako zanemaril in tako zabredel v greh, da mu vest nič več ne bi očitala, je to znamenje, da nima več dejanske milosti, da ga je Bog prepustil obsodbi. Topa vest je znamenje največje nesreče. Pa če bi le bila njegova vest tako zmotno poučena, je ta nevednost grešna, ker zadolžena. Tak ima velik greh, ker se ni dal prav poučiti, ker vesti ni vzgajal, ker je to dolžnost zanemarjal. Ta greh je še posebno velik, če se kdo n a v l a š č ni dal poučiti, kaj zahteva Bog od nas v svojih zapovedih in kaj prepoveduje. Ni hodil k pridigam, ne k spovedi. Ta namerna zakrknjenost ima torej sila grešne nasledke.

Zgubljeni sin.

V drugem delu pastirskega lista govori prevzvišeni o lastnostih dobre spovedi, ki nas spravi z Bogom, obenem pa daje vpogled v notranjost vesti. jo vzgaja, bistri in navaja k pravemu spoznanju.

Slaba vest

Dobe se ljudje, ki so o krivicah in nepoštenosti bližnjega dobro poučeni ter bi h grehom ne smeli molčati, pa se dajo takoj potolažiti in podkupiti, kakor hitro začutijo »mazilo« v obliki cvenka v svoji roki. — Užaljena vest pa ne mol-

či, pa ji obetaj, kar hočeš, kadar hočeš in kakor hočeš, ampak kriči venomer: »To si naredil, to si opustil, tega nisi preprečil.«

Če otroku, ki se kremži, joče in vpije, zapoješ »hejapodeja«, ali mu ponu-

diš sladkorček, ko nimaš jabolka, se umiri in potolaži. Ne pa tako huda vest. Ta se ne da s petjem uspavati, ne s sladkimi besedami pomiriti. Kar naprej te draži, beza in bode: »Kaj si počel? Kaj bodo ljudje rekli? Kaj boš storil, ko bo prišlo na dan?«

Ce voz škriplje, če kolesa cvilijo, jih namažeš, pa obmolknejo; težka vest je za kakršno koli mazanje, prigovarjanje in pomirjevanje neobčutna. Noč in dan ti našteva zapovrstjo vse, kar bo prišlo na levo stran gredelnice pri božji tehtnici.

Izreki o težki vesti :

Slaba vest je trnov grm, ki ob vsaki priložnosti bode.

Slaba vest je viharno morje, ki ven in ven besni.

Slaba vest je glasbilo, ki njega struna vedno brni.

Slaba vest je jabolko, ki ima črva v sebi.

Slaba vest je kovač, ki noč in dan udarja s kladivom strahu na nakovalo srca.

Ogledalo je stekleni napovedovalec, ki ti po pravici pokaže, kakšna je tvoja zunanost. Nič bolj zal in nič manj grd nisi, kakor si v resnici, pa se še tako ogleduj v njem. Resnico ti pove v brk, pa naj ti je všeč ali ne. V temi pa seveda molči. Težka vest ne pozna nobenega odmora, ničesar ne prikrije, ničesar ne zamolči, še spat ne gre. Ali veš, kaj si storil, ali veš, kako žalostno si padla? Kako boš poravnal krivico, vrnil tuje blago, popravil goljufijo? Ali se zavedaš, da te spremlja pogažena še sta zapoved?

Slaba vest je sodnik, ki je prav res nepristranski.

Slaba vest je ura, ki je njen kazalec neprestano obrnjen proti tvoji pregrehi.

Kdor ima slabo vest, že zatrepeče, če sliši miško škrbeljati.

Kdor ima slabo vest, prebledi, če mu kdo »pekel« samo v misel vzame.

Velikonočno jutro

Noč se odmika in že se dani,
zemlja se stresa in votlo bobni;
nema narava strašón je glasnik,
da je od smrti res ostal Rešenik.

Vse poveličano mu je telo,
ki prebodeno je petkrat biló.
Strah je polotil se judovskih straž;
znači »junake« njih beg in še laž!

Skrilo je sonce svetlobni obraz,
ko je umiral Zveličar za nas.
Z morjem svetlobe obdano je spet;
rešen nesreče je greha zdaj svet.

S. Lj.

„Večni stroški“

»Večni stroški!«

S to besedo je stopil duhovnik med svoje zbrane, ki so že nanj čakali. Radovedni so bili, kako bo izpadla beseda o »večnih stroških«. Ali bo dobri mož je-

zen? Ali bo grmel, da se bo Tomažev-čev dom kar stresel?

»Možje in drugi zborovalci,« tako je pričel z vsem mirom, »kar priznajte mi, da beseda o večnih stroških ni doma na

vašem zelniku. Od drugod se je priklatila k vam. Toliko vas že poznam, da vem, kaj je vašega in kaj je od drugod.«

»Jaz tudi tako mislim,« je pritrdil Matjažev oče, Matijevčev je pa s povešeno glavo gledal malo v tla. Sram ga je bilo, ker je hladnoverno nasedel Petelinčevemu Tonetu iz Kurje vasi.

»Gospodarji imate večkrat stroške, katerim po krivici pravite stroški. Izdatki so, stroški pa ne. K hiši si prikupil novo njivo, na hlev si dal napraviti novo ostrešje, kupiti je bilo treba potrebno orodje. To ni šlo v zgubo, kajti vrednost tvojega posestva se je povečala ali zboljšala. Take izdatke mora imeti vsako večje podjetje, če hoče obstati. Stroški pa so vse nekaj drugega: stroški so proč vržen denar, stroške imajo pivci in pijanci, stroške si napravljajo strastni kadilci, stroške napravljajo hiši tiste ženske, ki hočejo imeti za vsak praznik novo obleko.«

»Malo se pa vendar smemo postaviti,« je v vlogi užaljenega spregovoril Poglajenov Lojze.

»Tako je! Postaviti se moraš, če hočeš kaj veljati« mu je pritegnil v isti sapi Božjakov Peter, »Ce hodiš okoli kakor berač, nimaš nikjer nobene veljave. Pa tudi kaj zabave si mora človek privoščiti. Ali ne?«

»Fanta, kar lepo poglejta v Katekizem, pa bosta videla, da pošteno razvedrilo ni nikomur prepovedano. Kaj, ko jih je toliko, ki meje poštenega razvedrila daleč prestopajo. Potem si pa še upajo tožiti, da nikjer ne najdejo nobene zabave...«

»Hm!« je pripomnil Lojze k temu pojasnilu. In še marsikomu bi bil rad ušel tisti izdajalski »hm!« ki samo pove, da je človek zašel v zadrego in da mu je težko pametno ugovarjati.

»Po tem rešetovanju o stroških in o izdatkih se pa lotimo spet naše sinode. Gospodje pri sinodi so bili tega mnenja, da smo verniki dolžni gmotno vzdrževati cerkvene ustanove. Ne vem, če ste me razumeli.«

Še Matjažev oče in Tomažev, ki morata imeti vendar že vso modrost v

glavi, sta odmajala, češ da se jima ta beseda zdi tako čudna. Zborovalci so dobrohotno pokimali, čeprav nihče ni hotel naravnost povedati, da te svoje dolžnosti nič prav ne razume.

»Vam bom pa malo pomagal, možje zborovalci. Nam najbližja cerkvena ustanova je vaša župnijska cerkev.«

»To pa že vemo,« zakličejo nekateri kakor iz enega grla.

»Vsaka župnija je dolžna skrbeti za svojo župnijsko cerkev. Vem, da vam nekateri preroki dopovedujejo, češ saj Mati božja in sv. Peter nič ne jesta in nič ne pijeta; zakaj moramo toliko dajati v pušico, pri darovanjih in še tu in tam.«

»Čudno je to res,« je vedel pripomniti Matijevčev Matija.

»In vendar ni čudno. Kdor cerkvene potrebe le malo od daleč pozna, ne bo nikoli tako govoril. Nasproti bo še kakkega petičnika nagovoril, naj se v svoji poslednji volji spomni tudi župnijske cerkve. Veliko dobro delo bo storil.«

»Kdo bo pa potem molil za nas?« je hitel pripominjati Poglajenov Lojze.

»Lepo je od tebe, Lojze, da toliko ceniš molitev, ali dobrih del pa tudi ne smemo podcenjevati. Tudi z dobrimi deli si kupimo ključ do vrat, ki vodijo v večno življenje.«

»Pa, saj dajemo za svojo cerkev, ali ne?« je nekako užaljen pripomnil Mihovčev Janez.

»Prav je, Janez, da si to pripomniš. Veš pa, da je v župniji — navzoči ste izvzeti — mnogo takih, ki za svojo župnijsko cerkev nič ne marajo vedeti.

Pa govorimo še o nekaterih cerkvenih ustanovah. Prejkone bo kmalu postala redna cerkvena ustanova skrb za uboge in siromake, kakor je v starih časih še bila.«

»Kje pa je občina!« je zaklical vmes Modrijanov Jaka.

»Ali se prebivalci občine kaj dosti ločijo od prebivalcev župnije, Jaka? Menda ne preveč. Je pa tako, da se je javno beračenje tako razpaslo, da bo treba to reč v roke vzeti in jo rešiti. Pri rešitvi tega vprašanja Cerkev ne bo smela stati ob strani. Rana javnega beračenja je vedno bolj boleča. Navadno pa je

tako, da dobivajo mile darove tisti, ki so manj potrebni, in ki potem vaše darove v alkohol potapljuje. Svojo hvaležnost pa kažejo s kletvijo in z zabavljanjem. Ko bi pa takole zbirali za siromake mi med seboj in bi dajali darove v resnici potrebnim, kaj menite možje, ali bi ne bilo tako ravnanje neprimerno boljše...«

Nekateri možakarji so prikimovali, drugi majali z glavami, znamenje, da vprašanja splošne in javne dobrodelnosti

Peter zataji Jezusa.

»Zares si tudi ti izmed njih, saj te tudi tvoja govornica izdaja.« Tedaj se je začel rotiti in prisegati: »Ne poznam tega človeka.« (Mt 26, 74.)

še niso dovolj doumeli. Mislili so, kakor jih še vedno mnogo misli: Kakor je bilo doslej, tako naj bo še naprej!

»Naša dolžnost je dalje, da skrbimo za znani škofijski dijaški zavod v Št. Vidu, kakor tudi za naše škofijsko semenišče. To je tudi lepa cerkvena ustanova.«

»Kdor hoče študirati, naj pa še šole sam plačuje. Tako bi jaz mislil,« je izrazil svoje mnenje Modrijanov Jaka. »Saj bo potem tudi sam služil.« — Rado vedno je pogledal okoli sebe, da bi videl uspeh svoje pripombe.

»Jaz tudi tako pravim, da se ne bom gnal za ljudi, ki se uče na naše stroške postopati,« mu je pritegnil Matijevčev Matija.

»Vem, da ne mislita tako hudo, kakor govori ta. Ne obsojajta, česar ne razumeta. Vama dvema je delo samo, kar se naredi z rokami, s krampom in z motiko, vse drugo je postopanje. Ali tudi učeni stanovi so nam potrebni, tudi duhovnike moramo imeti.«

»Ali zakaj bi morali mi za tuje ljudi plačevati, ko jih še ne poznamo ne! Če bi vsaj vedel, za koga plačujem...«

»Peter in vsi, ki s Petrom enako mislite: Ali ste že kdaj slišali besedo, da naj ne ve levica, kaj je dala desnica?«

»Pa saj bi človek rad dajal, če bi le vedel, koliko nanj pride,« je nadaljeval Peter svoje misli. »Tako pa nič ne vemo, kar na slepo dajemo. Če bi vsaj vedel, koliko moram dati. Tako dajanje bi bilo najbolj pravično. Tako pa daje eden preveč, drugi premalo.«

»Ljubi moji, zapomnite si, da ljubezen ne vprašuje, koliko name pride, ali koliko je predpisano; saj je treba tudi to uvaževati, da je mnogo takih, ki nič ne dajo. Ali ne morejo, ali pa nočejo.«

»Na kratko naj vam omenim še tako imenovani 'Petrov novčič' ali darovanje za sv. očeta.«

»Pa res! Malo nam pojasnite to reč. Koliko jih je, ki se pritožujejo, češ čemu pošiljati denar v Italijo, ko imamo doma dosti potreb in potrebnih,« je k temu pripomnil oče Tomaževc.

»Dobro, oče. Najprej besedo o tem, da imamo doma dosti potrebnih. To povejte vsakomur, ki vam bo tako tožil in 'jamral' kakor nekoč Judež Iškarjot: 'Čemu ta potrata! Naj bi se ta denar dal revežem.' Drugi tudi vedo, da tega zbiranja 'včasih ni bilo'. Ta nesrečni 'včasih'! Jaz vam pa povem: Bilo je, samo morda v drugačni obliki, kakor se to vrši sedaj. Že v evangeliju slišite vsako leto besedo o ženah, ki so z Jezusom hodile — doma so bile iz Galileje — in so mu stregle. Znana vam mora biti beseda Gospodova: 'Moja jed je, da izvršujem voljo tistega, ki me je poslal, in da dovršim njegovo delo'. Tako tudi sveti oče našega denarja zase in za svoje osebne namene nič ne potrebuje. Treba ga mu je za najrazličnejše duhovne potrebe sv. Cerkve. Tako, cenjeni zborovalci, odgovorite vsakomur, ki skuša pred vami igrati vlogo Iškarjotovo.«

»Hvaležni smo vam za pojasnilo. Tako vsaj poznamo razne domače in splošne zadeve sv. Cerkve.«

»In končno bi vam moral povedati še važno besedo o misijonih. Pa se bojim, da bo pošla vaša potrpežljivost. To zelo važno poglavje bo prišlo pozneje na vrsto. Upam pa, da sem storil danes važno delo, ko sem vam odkril razne potrebe sv. Cerkve doma in po svetu.

Jezusov grob so zapečatili.

*»Pilat je rekel: Imate stražo. Pojdite in zavarujte, kakor veste. Oni so šli, kamen zapečatili in grob zavarovali s stražo.«
(Mt 27, 65.)*

Pa ne samo njenih potreb, tudi naše lastne dolžnosti, ki jih imamo v teh stvarih, da ne bomo samo gledalci, ampak tudi sodelavci pri mogočnem delu, ki ga mora vršiti sv. Cerkev. Zdaj bom lahko govoril: Odpusti Gospod svojega služabnika v miru.«

»Kaj ste rekli, Gospod, kaj ste rekli! To se ne sme še zgoditi!«

»Ničesar nisem rekel, ničesar ne. Mogoče je pa lahko vse...«

J. Langerholz.

Hostija

*V hostiji sveti
Jezus živi,
poln ljubezni
milost deli.*

*V hostiji beli —
naša sladkost;
v bojih, skušnjavah -
naša krepost.*

*V hostiji mali
pride v srce,
da nam olajša
križe, gorjé.*

Iva Tušar.

Lepa bi bila rada

Katera? Kdo? Vsaka in vsak, dekle in fant in — menda vsi. Ali je ta želja napačna? Presodimo.

Hrepenenje po lepoti in trajni mladosti je vsajeno v človeško srce od Stvarnika, ki hoče utešiti to željo — ne na zemlji, ampak po vstajenju mesa. Takrat — tako nas zagotavlja razodeti verski nauk — bodo pravični vstali neizrekljivo lepi, pogubljeni pa neizrekljivo ostudni.

Kaj je lepota? Z izrazom »lepota« označujemo predvsem prijetno in prikupljivo človeško postavo, zlasti obraz. Lepota je dar božji. Sv. pismo jo proslavlja n. pr. na Jožefu, Savlu, Davidu, Jonatanu, na Noemi, Juditi, Esteri i. dr. Svtopisemske besede »Vsa lepa si, golobica moja, in madeža ni na tebi« — pripisuje sv. Cerkev predvsem Mariji, ki je bila lepa po telesu, a še lepša po duši. Sv. Bernardka, ki je Marijo tolikokrat gledala v lurski votlini, jo je opisala kot gospo, polno miline, polno nebeške lepote, polno ljubkosti in prijetnosti. — Sv. Bonaventura imenuje Marijo v 5. psalmu: »cvet in krona žená«. — Visoka pesem kralja Salomona govori s priznanjem o ženinu, ki hvali brhkost svoje neveste in opisuje lepoto njenih oči, lic in vse postave.

Tudi v življenju svetnikov in svetnic božjih beremo, kako so se mnogoteri odlikovali ne le v krščanskih čednostih, marveč so bili od Boga obdarovani z izredno telesno lepoto.

Kaj naj torej rečemo o skrbi za telesno lepoto? Telo moramo imeti v časti, saj ga Sv. pismo imenuje tempelj Sv. Duha (če je človek v posvečujoči milosti). Telo je orodje duše, ki naj ji pomaga doseči večno zveličanje; pri tem zveličanju bo pa poveljučano tudi telo. Če se spoštovanje do telesa kaže tudi v primerni negi, v skrbi za dostojnost, snago, zdravje, posebej tudi za čedno in stanu primerno obleko, je to ne le koristno in potrebno, marveč tudi po volji božji. To pametno ravnanje pa

izključuje neredno hlastanje po modi, ki ima dostikrat postranske, nečedne namere, da privlači, izziva, draži in vabi v cilje, ki so grešni. Taka moda lepoto le kazni in kvari.

Za lepote gre danes mnogo denarja, se potrači dokaj časa, se odmerja obilo skrbi. Če so razlogi zatu dosti pametni in utemeljeni, če človek v tem pogledu nima slabih ali grešnih namenov, bi drugega ne bilo reči kakor ponoviti svarilno rečenico modrega Salomona: Vanitas vanitatum — Ničemurnost nad ničemurnost. Vse je ničevol!

Znano je, kako je modri sv. Frančišek Sal. rešil vprašanje šopirnosti v obleki. Anekdota pripoveduje, da je prišla k njemu neka gospa vprašat za svet prav zato, ker jo je motila vest, da se preveč lišpa. Sveti škof jo poslušal, potem pa mirno reče: »Pa pustite to, če vas vest moti.« Dama ima pomisleke in pristavi: »Ja, pa je mojemu možu všeč, če sem lepo napravljena.« »Frančišek: »Se pa še naprej lepo nosite!«

Nikomur torej ni zameriti, če bi bil rad lep in rada lepa. Bog sam je neskončno lep. Seveda božje lepote rã moremo meriti po laseh, po licih, in tudi ne po lepo zlikanem plašču ali po prikupljivih barvah, kajti Bog je duh in zato je njegova lepota duhovne vrste, ki je telesno oko ne more videti. Za podobnost v tej lepoti je ustvarjena duša. Njen cilj je, da bo kot živa svetnica postavljena nekoč za vso večnost v nebeško palačo. Duša pa biva v telesu, ki je posoda neumrljive duše. Duša naj se iskri v lepoti posvečujoče milosti, telo pa naj bo čista, snažna, lepa, dostojna in okusno okrašena posoda podobe božje.

*

Pri tej priložnosti naj omenimo, kako je odgovoril modroslovec sv. Tomaž Akvinčan na vprašanje: Kaj je lepo? — »Lepo je to, kar ugaja.« Seveda ni še vse lepo, kar ugaja. Tudi se dobe ljudje, recimo nazovi - umetniki, ki ne

uvažujejo zakonov lepote, ki iščejo to, kar je nenaravno, ki celo vzvišene ideje obdelujejo nizkotno. Marsikdo izmed njih najbrž še sposoben ni, da bi ustvaril kaj lepega. Ko sem nekje videl lastni portret nekega slikarja, sem sam pri sebi rekel: »Saj ta človek vendar ni tako grd, kakor je videti na sliki.« — Pred leti je imel »Ilustrovani Slovenec« sliko Kristusa na Oljski gori. Ko je ta »umotvor« opazovala neka ženska, je rekla: »Moj Bog, saj vendar Kristus ni bil tako grd, kakor je tu naslikan.« — Nedavno pa smo v listu »Naša moč« brali tole: V umetniškem paviljonu se srečata gospod in dama. Gospod znanko nagovori: »Kakšen vtis je napravila ta razstava na vas?« »Kaj naj rečem? To vem, da v naravi stvari niso tako grde, kot jih tu slikajo.«

In kaj naj rečemo o tistih modernih skazah, ki pačijo svoje obraze s packastimi barvili? — Popravljati hočejo to, kar je prišlo iz načrtov božje lepote! Smešni poskusi in bedasti obenem! — In o tistih, ki meso in kosti svojega rojstva z neprimerno in nedostojno obleko ali navlako spreminjajo v strašilo ali pa celo v orodje njege, ki hodi okrog kakor rjoveč lev... Kaj naj rečemo?... Ustvarjati hočejo lepoto, ki je lažilepota in trnk v krempljih satanovih!

Krona lepote na zemlji je gotovo mlad človek, če je njegova postava vsestransko pravilna. Rajni škof dr. Mahnič je svojčas v listu »Rimski katolik« zapisal: »Kdo je lepši — ,on' ali ,ona'?« Odgovoril je sam: »Če bi se v tem vprašanju odredilo glasovanje, bi zmagal ,on', ker bi ženske — in teh je večina — glasovale zanj.« Moškim je seveda ženska bolj všeč. Tudi to ima svoj namen. Ker zakon naklada zakoncem mnogo težav in težkih bremen, bi se jim hoteli mnogi odtegniti, če bi jih lepota drugega spola ne vlekla v zakonski stan. Tudi to je božja naredba. Poučeni pa smo, da pri tej usodni odločitvi

ne sme priti na tehtnico zgolj zunanost: lepota, denar ali stan, ampak predvsem žlahtnost in lepota duše.

*

Kako sodi o lepoti ljudski glas? Precej točna in zdrava ocena je izražena v naših pregovorih. N. pr.:

Pod lepim obrazom se neredko skriva umazano srce.

Cvetje na vrtu hitro zvene, lepota zunanja nima cene.

»Hitro, hitro mine čas, mine tudi lep obraz.«

Lepota in ošabnost sta sestri.

Napuh in lepota korakata skupaj.

Bojše je dobro srce kot lep obraz

Postava lepa — duša pa grda.

Lepota rodi napuh, napuh pa mnogo greha.

Lepa duša v lepem telesu — to je prava lepota.

Sršen ogloda sladko hruško, greh pa lepo dekle.

Če dekle nedolžnost zgubi — njena lepota obledi.

Telesna lepota je že mnoge pogubila. Dekle, ne zaupaj človeku, ki hvali tvojo lepoto.

Lepota in nedolžnost sta redko združeni.

Naglašamo še enkrat: Lepota je božji dar, ki ga je treba hvaležno sprejeti in obrniti v božjo slavo in v lastno zveličanje. Kdor se pa s telesno lepoto ne more ponašati — in koliko je takih! — naj pa ima pred očmi resnico, da je lepota minljiva. Nje uničevalci so: bolezen, revščina, starost, smrt. Hitro, hitro mine čas, mine tudi lep obraz! Iz zgoraj navedenih pregovorov smo se pa tudi poučili, kako nevarna je lepota: da zavaja človeka v greh, v nesrečo, saj ni vsakdo tako trden, bogaboječ in tako zavzet za biser čistosti, kot je bil zali mladenič Egiptovski Jožef! Lepa Suzana, ki nam je znana iz Sv. pisma, bi bila postala nesrečna, če bi se ne bila bala strahote greha in zakonolomstva in če bi je ne bil rešil pred obrekovanjem Bog sam.

Ne mine pa lepota duše, ne uniči je ne svet, ne satan, če živimo v ljubezni božji. Fr. V.

»Abotni so vsi ljudje, v katerih ni spoznanja božjega, kateri iz vidnih dobrot ne spoznajo njege, ki je (sam od sebe), in tudi

iz del ne spoznajo, kdo je njih stvarnik.« (Modr 13, 1)

Zdravniki se reče od nezmernosti drugih.

Mati in sin

Mati predraga:
Glej, iz temin
grobnih se dvignil
spet sem Tvoj Sin!

»Dete nebeško,
ali Te res
vzel ni za vedno
križa mi les?«

Mati, ne dvomi!
Križ naj stoji;
ali na meni
več ni krvi.

»Bodi zahvaljen
Bog moj in Sin,
da je zdaj konec
vseh bolečin!«

Zdaj Ti za grenko
bol in bridkost
lila v srce bo
sama sladkost.

»Popeličuje
duša mi speč
Njega, ki ves je
zvdižen in svet!«

Franjo Neubauer.

Baragov kotiček

Svetniški vzori lastne krvi.

Od kod težnja po narodnih svetnikih? Naš katoliški odgovor je odgovor na češčenje raznih narodnih prvakov in junakov.

Katoličani nismo tako ozkosrčni, da bi obsojali proslavljanje narodnih velmož, ki so na ta ali oni način dvignili svoj narod. Strinjamo se popolnoma s pesnikom, ki pravi, da narod, ki svojih velmož ne časti, jih vreden ni. Prvi med velmožmi so pa junaki-svetniki.

Ali je težnja po narodnih svetnikih upravičena? Ne samo upravičena, temveč celo izrazito krščanska je. Cerkev jo blagoslovlja. Hoče, da bi imel vsak narod svetniške vzore svoje krvi. Cerkev je sicer katoliška, vesoljna, kot taka mednarodna in nadnaravna; pa je tudi narodna, in to v boljšem pomenu besede, kakor je patriotizem raznih narodnih kričačev in malikovalcev.

Milost, ki zida na naravi in z naravo, ne zametuje nič naravnega ne osebnega ne narodnega. Vse lepo porabi, plemeniti, poduhovi in strne v skladno svetniško celoto. Zato je velikanska galerija svetnikov tako pestra in pisana kakor nobena druga. Niti eden in ni posnetek drugega. Vsak je božji umotvor zase, z vsemi osebnimi in narodnimi posebnost-

mi, precepljenimi in požlahtnjenimi. Svetniki so najlepša harmonija mednarodnosti, narodnosti in osebnosti.

Vzemimo sv. Frančiška Asiškega. Ves je bil božji. Kot tak ves katoliški, vesoljni, a obenem ves italijanski. Marsikaj na njem bi nam bilo zagonetno, ko bi ne vedeli, da je bil Italijan. — Sveti Frančišek Sal. je bil sama dobrota in ljubeznivost v besedi in vedenju. Kot tak je katoliški, vesoljni vzor. A tista uglajenost, ki je pri njem tako izrazita, je lastna le Francozu, katerega ni nikoli zabrisal v sebi. — Sv. Terezija Vel. je bila mistična duša, globoko v Boga pogreznjena. Na podlagi lastnih mističnih doživetij je postala katoliška »doktorica mistike«. To je njen častni naslov. Toda njena dostojanstvena plemenitost, španskemu značaju lastna, je svojsko narodna. — Sv. Tomaž Mor, mož jeklene značajnosti do mučeniške smrti, ima v vseh mučencih svoje vrstnike. A njegova hladnokrvna šegavost, ki ga niti na šafotu ni zapustila, očituje pristnega Angleža.

Vsi ti in vsi drugi svetniki so bili božanski sozvoč nadnarodnosti, mednarodnosti, narodnosti in osebnosti. Kot takega so Italijani svetega Frančiška lepo in jedrnato označili: »E stato piu santo fra Italiani, e piu italiano fra i santi«. Bil je najbolj svet med Italijani in najbolj italijanski med svetniki. Podobno bi se

¹ V prilogi lista »Vzajemnost« je izšla zanimiva in močno poučna razprava p. H. Bren-a: »Težnja po narodnih svetnikih«. Iz nje smo izbrali pričujoče misli. — Ur.

Svete žene na grobu Jezusovem.

»Ne bojte se. Jezusa iščete Nazarenčana, križanega; ostal je, ni ga tukaj.« (Mk 16, 6.)

lahko reklo o vsakem svetniku: Bil je svetnik in narodnjak, čim večji svetnik, tem večji narodnjak.

Bog sam tedaj hoče, da ima vsak narod svoje narodne svetniške vzore, ki so mu najbližji in najprikladnejši. In kar hoče Bog, to hoče, mora hoteti tudi njegova Cerkev. Zato je njena najsrčnejša želja, da bi bili v pisani galeriji svetnikov, ki je galerija božansko-človeških umotvorov, vsi narodi kar najčastneje zastopani. Če pa Bog in njegova Cerkev to hočeta, sme, da, mora hoteti vsak katoliški narod, če noče samega sebe zavreči. Tega pa zlasti danes, ko termometer narodne zavesti pri vsakem narodu tako visoko stoji, noben narod noče. Tudi mi Slovenci, tako navajeni tujčeve pete, se ne smemo zavreči.

Doslej so bili naši svetniki po milosti cepljeni na jutrovsko palmo, na italijansko oljko in na germanski hrast. Nismo in nočemo biti taki narodni šovinisti, da bi rekli: Niso naši, tedaj niso za nas! Predvsem so katoliški kakor mi. Vprašamo: Se mar na slovensko lipo cepljeni ne primejo? To bi utegnil kdo misliti,

če mu povemo, da še nikogar nimamo, o katerem bi mogli z vso gotovostjo reči, da je bil cepljen na našo lipo. Odgovor na to vprašanje je bil že dan. Božja milost lahko cepi na vsak divjak, pa bi ne mogla cepiti na mehko lipo, tako dišečo v svojem cvetju?

Pred Bogom svetnik postati ali, kakor pravimo, moralni svetnik postati, je stvar dotičnika in milosti božje. Pred Cerkvijo postati svetnik ali, kakor pravimo, postati kanonični svetnik, je predvsem delo drugih, zlasti tistega naroda, iz katerega je tisti služabnik božji izšel, in Boga, ki s čudeži potrdi njegovo svetost. Bog s svojim pečatom čaka, da dotični narod stori svoje Predolgo smo ga Slovenci samo s pobožnimi željami pustili čakati. Čas je, da se že vendar zganemo in razgiblujemo k smotrnemu in solidarnemu delu ter ne odnehamo prej, dokler poleg slovanskih apostolov Cirila in Metoda ne dobimo še slovenskih blagovestnikov Baraža in Slomška.

Baraža in Slomšek! Kako izrazita vzornika! Slomšek tako slovenski kakor Frančišek italijanski. Pod lipo in trto je

rasel. Pel in jokal je s svojim narodom. A materina beseda mu je bila le ključ, vera pa luč do prave narodne omike. Narod mu je kot svojemu buditelju in vzgojitelju že odkazal mesto v svojem koledarju, že praznuje narodni praznik.

Škofa Baraga je prehitro sprejela tujina, da bi mogel biti narodni buditelj in vzgojitelj. Zastavil je kakor Slomšek s toplo besedo, ljudskim peresom in vzvišenim zgledom. Pristna narodna duša se ga je takoj z vso ljubeznijo oklenila. A vnešen tuj duh njenih višjih voditeljev ga je izigral in pognal v tujino. Tudi tam ni pozabil svoje domovine. Se odondod ji je poslal »nebeških rož« in »zlatih jabolk«, dokaz, da jo je vedno ljubil. Njegovo srce je v globini ostalo slovensko, mehko ko naša lipa.

Njegova svetost pa razodeva tradicionalni svetniški lik. Junaška je njegova samoodpoved in samozataja, junaške njegove žrtve za indijanske duše, ne le na znotraj, ampak tudi na zunaj. Kdor je imel srečo z njim občevati, je dobil vtis, da je s svetniškim možem občeval. In čim dalj mu je bila ta sreča dana, tem bolj je bil o tem prepričan. Njegova sestra Antonija, ki je bila nekaj časa pri njem v Lapointu, močno kritična ženska, pravi, da je »bitje, ki se komaj zemlje dotika«. In zopet: »Čujem o njem stvari, ki se zde nadčloveške in jih more vršiti le poseben ljubljenelec božji.«

Že v življenju so ga tedaj imeli za svetnika. Še bolj pa ob smrti in po smrti. Njegov namestnik pri vladi škofije, Rev. Jacker, poroča, da je bil že na mrtvaškem odru kakor poveličan. Ljudstvo brez razlike vere se je kar trgalo za kak spomin nanj. Njegov služabnik je moral

nekaj njegove obleke razrezati, da je ustregel želji najsilnejših. In še razne druge čudovite vesti so začele krožiti o njem, tako da ga vsa dosedanja zgodovina pozna le pod častnim dostavkom: svetniški škof Baraga.

Spričo povedanega prav nič ne dvomimo, da sta ta dva služabnika božja naše krvi vredna časti oltarja. A kakor rečeno, je predvsem od nas odvisno, če jo bosta tudi dosegla. Onadva je ne potrebujeta. K njuni nebeški slavi ne bo nič doprinesla. Pač pa je potrebujemo mi, da rešimo čast katoliškega naroda, kakršien hočemo biti. Svetnik, proglašen svetnik, da je mogoče nanj pokazati, je najlepši cvet, ki ga more katoliški narod vzgojiti. Z njim krona svojo krščansko kulturo. Zadnji čas je, da tudi mi kak tak cvet vzgojimo in tako kronamo svojo krščansko kulturo, katere blagoslov že drugo tisočletje uživamo. Enajsta ura je, da se te svoje versko-narodne dolžnosti zavemo.

PROŠNJE IN ZAHVALE

Zahvale in prošnje. J. A. G. se zahvaljuje † misijonskemu škofu Baragu za ozdravljenje po njegovi priprošnji. — G. M. iz Kamnika se zahvaljuje svetniškemu škofu Baragu in Slomšku za zdravje po težki bolezn. (Izročila je za Baragovo semenišče dar 100 din.) — M. M., Ro^a, se zahvaljuje † Frideriku Baragu za očitvidno pomoč pri živini. Zahvala zaobljubljena. — M. G. V. se priporoča † škofu Baragu za zdravje, dušni mir in mir v družini. — J. P. se zahvaljuje svetniškemu škofu Baragu za po njegovi priprošnji podeljeno zdravje. — E. M. R. se zahvaljuje † škofu Baragu za dosedanjo pomoč in se priporoča še nadalje v važnih in težkih zadevah in za zdravje, — prav tako apost. mis. Ign. Knoblarju. — K. K. se priporoča † škofu Baragu za zboljšanje slabih oči.

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.:

Duh naj zavlada nad telesom

Pomlad prihaja in vse se veseli prvega cvetja, toplega sonca, zelenih trat, in tudi človeške lepote, ki spomladi kar nekako zacvete.

Zato je prav, da sledi nekaj misli o lepoti in nelepoti.

V zbrani družbi je neki advokat, zabaven in družaben mož, vprašal navzočo ženo svojega prijatelja kar naravnost: »Gospa, povejte mi, kako se počuti človek, če je zastran lepote občudovan, kaker ste vi?«

Opazil sem, da je bila v zadregi in tako se je pogovor obrnil drugam, na odgovor sem bil pa le radoveden. Naj sledi pismo dotične žene —

... Tedaj se nisem mogla odločiti, da vpričo vseh odgovorim na tisto vprašanje. Opazili ste, da sem bila v nemajhni zadregi; bilo mi je kar mučno. Tako sem dopustila, da je šlo vprašanje neodgovorjeno mimo mene. Toda dobro mi bo delo, da o tem v pismu pokramljam, utegneta še kdaj porabiti. Vem, da me boste razumeli in mi dali prav.

Ko sem bila še dekletce, sem bila otroško vesela lepega obrazka in kar zardela sem od radosti, če sem čula mimogrede: »Ali ni lepa!«

Priznam, da sem se večkrat preko potrebe dolgo mudila pred zrcalom, kljub temu, da je moja mama bila precej stroga in sem bila zaradi te razvade ponovno ostro karana.

Toda zrcalo tako rado ustreza ne samo mačehi uboge Snegulčice, tudi nam — vsem Evinim hčeram. Tedaj sem ljubila lišp.

Kasneje pa, ko sem duševno dovolj dozorela in brzkone tudi telesno postala bolj postavna, se je to veselje polagoma zgubilo. Kako, ne vem. Mislim, da je bilo takole.

Bila sem vesela, da je bil moj soprog ves zavzet zame. Bilo je to čisto veselje 'daritve', neka nežnost, ki je tudi mene vso prevzela.

Toda tu se prično prva razočaranja.

Šepetali so za menoj o moji lepoti, pa sem čutila, kako so pogledi mož čisto žaljivi, pogledi žená ljubosumni ali prezirljivi in čisto obsojajoči. In tedaj človek zgubi svojo mirno prirodnost; družba, ki me je veselila, mi je postala mučna.

No in potem pokloni! Kako sem bila včasih jezna, užaljena, naravnost ogorčena. Te besede! Kakor sluzasti polži so se mi zdele. Saj vam taki moški govore ali neslanosti ali pa dvoumnosti, in eno kakor drugo je plehko, zoprno.

Tem rečem pa slede kot zlé spremeljevalke: nevoščljivost in neutemeljena, o kako zelo neutemeljena ljubosumnost žená, ki so se mi zdele lepše in mikavnejše, nego sem bila sama. Zatem pa

pikre opazke, da celo namigavanja. Tudi moj mož, ki sem ga ljubila vseskozi, mi je dal nekajkrat čutiti, kakor da sem sama kriva teh sodbá.

Pa nisem bila. Zares ne! Hoté še malo ne. Toda tako je: lepa žena ne sme biti vidna, sicer je po njej. Njena lepota je neodpustljiv greh.

Pogosto sem bila celo prav nesrečna. Za večino ljudi, zlasti pametnih, ki sem jih cenila, sem bila samo lupina brez jedra. Telesno so me občudovali, včasih tako zelo, da sem čutila umazanost željá, prijateljstva nisem bila deležna. Dovolj tenkočutna, sem opazila, da zadostuje biti »lepa« — pa si zraven lahko neumna in plitva, neizobražena — vse, kar je duševnih vrednot so nezaželjeno spremstvo. Kako me je to često bolelo! Kolikokrat sem se jokala do grenkih solzá, ne morem povedati. Mojo zunanost so jemali in sodili, kakor da sem to jaz sama.

Opazila sem, da so duhoviti in plemeniti možje izvečine malo bolj boječji in v družbi zadržani. In prav taki so me imeli za plitvo in so se me ogibali, ali pa ravnali z menoj kakor z razvajenim otrokom. Površni in plitvi možje pa so običajno predrzni in zraven prav nič ne vedo o resničnem prijateljstvu in dragocenem spoštovanju; in prav tega sem si vedno tako močno želela.

Zdi se mi, da morejo svojo lepoto uživati brez bridkosti le površne, nestanovitne in domišljave žene, ki imajo kaj malo srca. In pri tem mi pride vprašanje: ali more biti taka žena, ki je brez srca, v resnici lepa?

Oprostite, da sem tako odkrito pisala, pa je vendarle bolje o tem s čisto pametjo in poštenim srcem enkrat razmisliti.

In o zadnjem vprašanju — mi boste ob priliki pisali.

Hvaležna Vam bo

D. S.

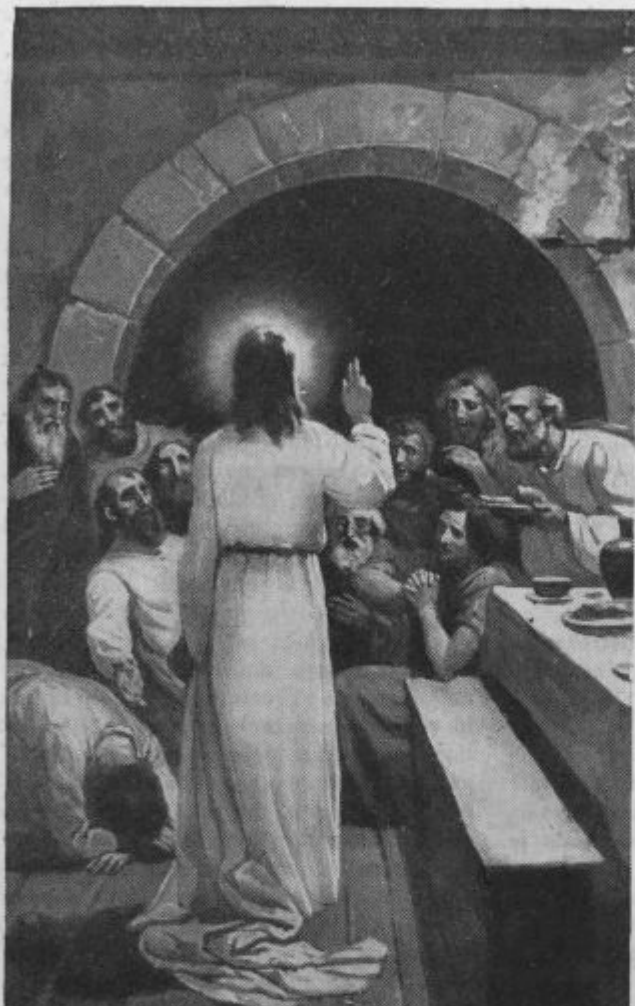
*

Odličen zdravnik pa je pisal

nelepi ženi

takole:

Zadnjič, ko sva bila nehala razgovor, ste tako otožno rekli: »Saj me ne bo

Jezus se prikaže učencem.

*»Prejmite Sv. Duha, katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani.«
(Jan 20, 23.)*

ljubil, ker nisem prav nič lepa.« Tudi mene so te besede kar nekam prevzele s tesnobo.

Toda danes Vam lahko pišem, ne v tolažbo, ne zaradi lepšega, temveč ker sem prepričan: to ni res. Odkod le veste, da ljubijo samo lepe ljudi? Odkod jemljete trditev, da greša lepota in sreča roko v roki skozi življenje?

Prilagam Vam pismo iz rok resnično lepe žene, ki je prav za prav tožba in

ne slavospev, saj utegne biti vprav lepota za človeka usodna. In zares se bojim, da taka žena mimo vsega občudovanja postane nestalna, sama sebe negotova. Prav zato, ker je zunanja lepota za mnoge le povod zavisti, ljubosumnosti, je slepilo in hkrati razlog, da je lepa žena v resnici često osamljena.

Pa ne smete misliti, da je pisala to plitva žena. Ne. Izobražena je, misliti zna in ve za svojo lepoto; toda še bolj jo nenehno mika notranja skladnost, urejenost, hrepeni za čistim, lepim prijateljstvom.

Ni ne tako potrebno, še manj pa nujno, da bi človek moral biti za pravo ljubezen: lep ali lepa. Res je, da zunanji mik često odloča tisto hitro in naglo zaljubljenost; — toda to še nikakor ni ljubezen, ne sreča, — temveč vse bolj neka hipna omama, krč, neke vrste bolezen nerazsodnosti in včasih začetek poloma. Taka »zaljubljenost«, ki nekateri toliko nanjo zidajo, utegne prinesiti srečo le tedaj, če je v dotičnem srcu že od kraja resnično jedro prave ljubezni. Ali

vsaj v sebi zmožnost nosi, da poglobi to hipno očaranje do ljubezni, ki je globoka in resna.

Sploh pa kaj je lepota?

Kje je meja med lepim in nelepim?

Ali ni predsodek, da lepota kar dovršena stopi pred nas in je že vsa popolna?

Celo za slike, za dela svetovnih mojstrov, vem da sprva prav nič ne prazamejo človeka. Bolj pa ko jih gleda,

bolj se mu odkriva »nofranjsost ali duša slike«. Da omenim le en sam primer: Theotocupoli el Greco je naslikal Mater božjo. V zelenkastem prosojnem siju, s tenčico preko glave, roke sklenjene, obraz malo nagnjen. Sprva se nisem mogel ogreti za to sliko, kasneje sem po cele ure stal pred njo in bral celo vrsto sonetov, ki so nastali prav pred to sliko.

Lepota prihaja in odhaja, dozoreva in odcvete. In najbolj lepa žena ima svoje trenutke, ko je naravnost grda, zlasti če se krivica, trdota, hlad zrcalijo na njenem obrazu. Tudi ni lepota vezana samo na pravilne črte, barve in ploskve. Duša je, ki vsemu daje svoj čisto osebni pečat, ki vse oživlja, vse odeva s svojim sijajem. In šele ta notranja lepota, ta svetlost je, ki napravi zunanje lep obraz in pojavo mikavno. In prav ta lepota ima čudovito moč, da nepravilne obrazne poteze oplemeniti, spremeni in na poseben način osvetli.

Tudi ni človeški obraz nekaj zaključenega, dokončanega. To je le začetek. Nadaljevanje, zadnje oblikovanje je prepuščeno notranjosti, duši! Goethe pravi: »Kar je znotraj — to je zunanaj!«

Notranja umazanost z vso neizbegljivo nujnostjo tudi lepega človeka pogrdi, napravi zoprnega. Notranja lepota daje tudi nelepemu obrazu nekaj tako čarobnega, da pozabimo nehote na vse, kar bi sicer takemu obrazu manjkalo.

Urejena notranjost, čista vest, resnična dobrota, obzirnost in prisrčnost: to so bogastva, ki sijejo skozi čelo, oči in ves obraz razsvetle. Duh zavлада nad telesom.

In sleherna nelepa žena more postati lepa — če gre v svojo notranjost, in ne bo samo zunanje negovana, temveč prisluhne v svoji notranjosti angelskemu spevu o čisti in lepi duši, se oblikuje po njem in gradi svojo notranjost.

Kako so naše matere lepe — kljub temu, da so zdelane in zmučene in imajo tisoč gub.

Kako je prazen obraz lepotice, ki ima prazno dušo.

Kdor pa take »od znotraj navzven« lepe žene ne bo vzljubil — prave ljubezni vreden ni. E.

Živi tako, kakor bi moral jutri umreti — potem boš enkrat tako umrl, da boš večno živel.

*Udeleženke duh. vaj v »Domu Brezmadežne« — Mala Loka.
(Glej: K našim slikam str. 137.)*

Mati Mariča

(Socialna zgodba z naših livad. — Dalje.)

4.

Tisto nedeljo po Svetem Telesu je bila popoldne med naukom Mariča sama v hiši. Malo je molila, malo pa tudi podremala pri peči nad Baragovo dušno pašo, ki jo je večkrat prebiral tudi doma. Ko pa se je David prebudil in začel cviliti, si je dala z njim opravka. Ravno ga je dobro previla, ko je zaslišala iz veže ropotanje. Sprva je mislila, da ropotajo Francka, Anka in Marjetka, ki jih je prej napodila v delavnico, naj tam ropotajo in se igrajo. Ko pa trkanja le ni bilo konec, je stopila v vežo in prašala, kdo je, preden je odprla. Kar začudila se je, ko se je oglasila Micka.

»Kaj nisi šla k nauku?« se je spomnila koj nato.

»Ne, sem sama doma. Drugi so šli na Trato na žeganje.«

»Aha, na Trati je res semenj danes. Kaj pa v piskru prenašaš?«

»Oh, opoldne nam je malo juhe in mesa ostalo. Zdaj sem jo pa vam prinesla, ker jo je škoda zavreči. Doma si z juho malokdaj postrežete, pri Mlinarju je pa vsak teden trikrat,« je mencala Micka, da se je Mariči takoj zazdelo sumljivo.

»Kaj ti je gospodinja rekla, da jo k nam zanesi?«

»To ravno ne; huda bi pa ne bila,« se je izmikalo dekle.

»Huda gor ali dol, če ti ni dovolila juhe vzeti, si pač kradla. Zato je jaz jedla ne bom; ti mi jo pa pri priči nesi nazaj!«

»Kaj si pa tako glasna,« se je začudila mati, ki je prišla od nauka, in namignila na ljudi na cesti.

»Juho sem jim od Mlinarja prinesla, je pa ne marajo,« je jokala Micka in zapirala vrata.

»Ukradene juhe ne bom!«

»Saj nisem kradla. Če je pa ostala...«

»Rekli ti niso, da jo k nam nesi, dovolili tudi ne, ker jih nisi prosila, torej

bi jo morala ti pustiti pri miru, ker ni tvoja.«

»Zastran tele juhe Mlinarica še kihnila ne bo« — se je vmešala mati. »Čudna si, Mariča. Dekle ti je hotelo postreči pa veselje narediti, ti jo pa zmerjaš tukajle. Imej no pamet! Saj ni vola vzela! Žlico vzemi pa pojej, če ne, jo bom pa jaz.«

»Ukradene juhe pri nas ne bo nihče jedel. Če bi bila izprošena, bi bilo drugače,« je stopila Mariča k vratom in jih odprla. »Dekle, če mi takoj ne odneseš juhe nazaj, dokler še ni Jančka in drugih, te ni treba nikoli več domov.«

Micka je takoj odšla, mati pa je godrnjala, češ da je Mariča od sile sitna.

»Slišite, mati, naj vam sedajle povem, ko sva sami. Prosim vas, da mi vpričo otrok nikoli ne zoprte. Če vam ni kaj všeč, mi povejte na samem, drugače otroci takoj potuho dobe. Jaz bom do vas tudi tako. Zaradi tele juhe naj vam pa povem, da malo tatov začne z voli. Otroke je treba vzgajati, dokler je čas. Če bi Micka že kar na debelo kradla, ne vem, da bi jo mogla še odvaditi. Se vam ne zdi, da je res?«

Mati ni nič odgovorila, ker so se otroci pravkar vračali iz cerkve.

»Kje ste pa bili, da niste z materjo prišli,« je rekla Mariča, pa ni mislila nič hudega. Ko pa ni bilo nobenega odgovora in je videla, da je Peter zardel prav do ušes, je ukazala:

»Peter, povej, kaj je!«

»Za farovžem smo bili. Nekega berača smo dražili.«

»In smejala sta se, ko so ga drugi zmerjali. Peter ga je pa vlekel tudi za suknjo,« je povedal Andrejko.

»Si bil ti tudi tam?«

»Ne, Ko sem iz zakristije prišel mimo, sem pogledal, kaj imajo. Ko sem pa videl tudi naša dva, sem ju potegnili s seboj domov.«

»Ko je pa bil pijan in je tako čudno brcal z leseno ного,« se je opravičeval Peter.

»Boga zahvali, da imaš zdravo pamet in zdrave ude. Da se mi kaj takega ne zgodi nikoli več,« je prisolila Petru dve, Pavlu pa eno.

Ker Micke ni bilo takoj nazaj, je poslala Andrejka ponjo. Potem je prišla, a bila je vsa objokana. Saj bi bila Mariča tudi najrajši jokala, tako so jo otroci zjezili. Pa se je zavedala, da jih z jokom ne bo poboljšala, in je zato raje nekajkrat zdihnila k božji Materi, naj prosi zanjo in za njene otroke.

Ko je prišel tudi Janček, ki je bil to pot zelo dobre volje in je pogledal najprej k Davidu, mu je Mariča rekla, naj kaj zapoje, da bodo boljše volje, ko se trije tako grdo drže. Janček je koj začel tisto: »Lepa naša domovina...« Najprej se mu je pridružil Pavel, ki je imel od sile veliko veselja za petje in glasbo, nazadnje pa je pela tudi že Micka in pomagali sta celo Anka pa Marjetka, seveda vsaka po svoje. Le Mariča ni mogla peti. Kar ni se mogla umiriti, ko so jo pa prej otroci tako razburili. Saj se je krotila, zlasti še zaradi Davida, pa se je vendarle vsa kar tresla. Ni ji kazalo drugega, kot da je zlezla v posteljo. Potem je bilo nekoliko bolje. Umirila pa se je šele, ko je Janček iz Zgodb prebral, kako sta v Betelu medveda raztrgala dva in štirideset dečkov, ki so vpili nad prerokom Elizejem: »Pojdi gor, plešec!« Ponoviti so morali tudi iz Katekizma četrto in tudi sedmo božjo zapoved.

Zatem je Mariča pripovedovala o materi, ki svojega otroka ni posvarila, ko je ukradel šivanko. Tista mati mu je rekla, namesto da bi ga pokarala, zakaj ni s šivanko vzel tudi sukanca! Otrok je drugič s šivanko res prinesel tudi sukanca. Ko je bil pa malo večji, ji je prinašal tudi verige in vrvi, potem je kradel že živino in orodje, nazadnje je pa postal celo ubijalec in ropar. Obsojen je bil na vislice. Ko je stal že pod vislicami, so ga vprašali, kakšna je njegova zadnja želja. Naj privedejo k njemu mater, je prosil. Mati je prišla čisto blizu. Vsa ob-

jokana je bila. Hotela je sina zadnjič objeti. Toda sin ji je pljunil v obraz in ji očital, da je sama kriva njegove smrti na vislicah, ker ga ni koj takrat posvarila, ko je ukradel šivanko.

Micka je razumela, kam pes ного moli in je bila mami hvaležna. Ponovili so še dopoldansko pridigo, zapeli eno Marijino, potem so morali pa otroci past: Janček h Kopitarju v Potok, Micka k Mlinarju, Peter in Pavel sta pa domačo kravo odgnala pod Oblo gorico in za njima so odšle tudi Francka, Anka in Marjetka.

»Zdaj boš moral pa še ti služiti,« se je pošalila Mariča z Andrejkom, »ko doma tudi brez tebe vse lahko obdelamo, kar imamo.«

»Oh mama, ali res?« je zaskrbelo Andrejka. »Kaj ne bom šel naprej v šole? Atej so mi vedno obljubljali, da bom šel študirat. In gospod župnik so me danes po nauku spet vprašali, če me to veseli?«

»In kaj si rekel?«

»Da bi rad šel naprej.«

»Toda, Andrejko, šole niso zastoj. Šole so drage. Denarja pa jaz nimam.«

»Tako se bom pridno učil in o počitnicah bom delal, kar boste hoteli, da bom kaj zaslužil.«

»O, tisto ne bo dovolj...«

»Mama, kaj pa, ko bi šli gospoda vprašat. Plevelčevega Mirka so gospod dali v šole.«

»Dali so ga, so pravili. A jim je koj prvi mesec ušel domov. Dober mesec za njim je pa tudi Adamovčev Mihec, ki je šel obenem z Mirkom, domov prikrevsal. Zato ne verjamem, da bi gospod imeli korajžo, še tebe v šole tiščati.«

»Saj jaz pa ne bom ušel. Res ne, mama... Pa bi le šli in prosili...«

Pa ni bilo treba nikamor hoditi. Gospod Matevž je kar sam prišel. Je bil že med vrati.

»No, kaj pa kralj David?« je zagrmel za pozdrav.

»Spi, gospod župnik.«

»Spi,« je ponovil gospod. »Torej se čisto kraljevsko obnaša. Bi ga smel videti?« Pa je medtem že sam pristopil k zibelni in ga pogledal. »Hudega ti ne bo,

Mali kuštravki pri nazornem pouku.

David, ko imaš tako mogočnega kralja za advokata v nebesih, pa dobro mamó na zemlji. No, Mariča, naj ti povem, zakaj sem prišel. Veš, nasajal bi rad. Saj sem že nasadil sem ter tja, pa se mi doslej še ni nič pravega izleglo. Do sedaj sem večinoma zaprtke dobil. Pa sem si mislil, da imaš morebiti ti kaj boljšega.«

»Oh, gospod župnik, eno samo puto sem imela, zdaj pa še tiste ni več.«

»Ták ste zdaj še tisto pojedli,« se je smejal gospod, da se je bajta kar tresla.

»Pojedli je nismo, ampak...«

»No, no, saj ne iščem za kokljo. Kakšnega študenta bi rad nasadil, veš, najraje kakšnega takega, da bi se potem kar kaplan izvalil.«

»Tisto pa ne vem, če bo pri nas kaj, ko smo tako malo pri denarjih, šole pa stanejo...«

»Kaj bi se prerekala kot svatje za nevesto. Andrejka bom dal v Škofove zavode, če ne boš huda. Drugo mu bom že jaz poskrbel, le obleko mu ti kupuj, da mu ne bi jaz kdaj kakšne staromodne halje napravil, ko sva z modo sprta.«

Mariča od samega veselja ni vedela kaj reči. Andrejku se je kar samo smejalo in kar privzdigovalo ga je tam za mizo, gospoda bi bil pa najraje objel in poljubil, ko bi ga ne bilo sram in ko bi si upal.

»Kaj in kako bo treba, bom še ta teden povedal. Ti le toliko glej, da mu tja do septembra toliko obleke napraviš, da se bo mogel dvakrat preobleči. Kaj pa, ali za Davida dobivate kaj kraljevskih daril?«

»Pravim, če ti sosedje kaj pomagajo zdaj, ko ti ne cveto ravno najlepše rožice,« je gospod Matevž z drugimi besedami ponovil prejšnje vprašanje, ki ga je Mariča preslišala, ker je bila čisto zaverovana v misel, da bodo imeli — kakor vse kaže — gospoda pri hiši.

»Da, Mlinarica veliko da in Babič, pa tudi učiteljica Koželj in celo Krajcar je nekaj vina prinesel,« je Mariča končno le dostavila.

»Prav, prav, Kraljem je treba davke plačevati,« je vrgel tudi gospod Matevž nekaj v zibelko, a ko se je Mariča hotela zahvaliti, je že v veži spodbujal mater, naj kaj dobrega za večerjo skuha.

Zdaj pa Andrejka ni več strpelo za mizo. Kar na okroglo je šel po hiši, zdaj po eni nogi, zdaj po vseh štirih.

»Tāk, saj boš še bajto podrl,« se je smejala Mariča in mati Anka je preplašeno pogledala pri vratih, ali se ni v hiši morebiti strop udril. Andrejko pa je smuknil skoz vrata in odbrzel pod Oblo gorico, da tudi bratoma in sestricam razkrije svojo srečo.

Ko so že vsi spali, se je pa v Mariči zbudila skrb, ali ne bo morebiti tudi Andrejko zaprtek. In če ne bo zaprtek, ali bo ravnal tako, kot bi rad gospod Matevž... Pa je Mariča spoznala, da sama vsega tega ne more in ne more tako

† Olga Krnc,

članica Mar. družbe v Št. Rupertu na Dol.

urediti, da bi bilo na vse strani prav, in je zato poprosila za pomoč pri tistem, ki vse premore...

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G. (II. del, dalje.)

Oče in sin sta ostala sama. Pred drugimi sta oba kazala, da pričakujeta, da bo dobro šlo, da zaupata v bodočnost, toda sedaj jima je skrb gubančila čelo. Nemir jima je stiskal srce. Ali bodo šle druge vasi za Balto? Fedor se je obehal na to upanje. Toda Aleksej Andrejev je odkimavāl, izražal dvome; skušnja z ljudmi ga je naučila, kako sebičnost celo ob resnejših urah oplazi srce najboljšim in najbolj odločenim za žrtve. Želja, izogniti se tveganju, ubežati smrti, pogosto premaga najlepše sklepe.

Nataša je stopila v sobo, prihajala je od zunaj. Tudi njen obraz je odseval tesnobo, pričakovanje nečesa neznanega, ki je grozilo.

»Kako je z materjo in z bratom?« je vprašal Aleksej Andrejev.

»Karina jima je sporočila, naj prideta stanovat k nam sedaj, ko sta sama. Nocoj bosta še doma. Za sedaj imata

dobro večerjo zavoljo delitve živil, ki jo je odredil Fedor.«

»Kaj pa ti, Nataša, ali si kaj jedla?«

»O, da!« je rekla.

V resnici je prav malo jedla, komaj toliko, da se je držala pokonci. Kako bi ji moglo dišati, kako bi mogla misliti na telesne potrebe, ko se je vila v največjih duševnih mukah?

Odkar je pred nekaj urami zavpila na upor, čemur so kmetje takoj z divjim zažgonom odgovorili, tako da so pritekli na pomoč Fedorju, je čutila težo odgovornosti, čeprav si je govorila, da ni mogla ravnati drugače, da reši Fedorja smrti. Strah je je bilo pred tem, kar se je moralo kmalu dovršiti. Ni upala v izid boja, kajti vedela je, kako strašen nasprotnik bo Nikolaj. Tresla se je ob misli, da bo vsa kri, ki se bo prelila, padla nanjo. Bila je ženska. Ni bila za junastvo. Čeprav je bila v vsakdanjem

življenju zares pogumna, ni imela tistih nadčloveških čednosti, ki obvladujejo čute ter jeklenijo pogled in srce. Mučila se je v pričakovanju najhujših posledic. Vedela je, da mora Fedor ponoči zažgati žitne kopice, in če bi si upala, bi mu rekla: »Nikar!« To bi se mu seveda zdeli samo nasveti preplašene ženske; in bi ne poslušal. Nataša ni mogla drugega, kakor pustiti ga, da gre za mračno usodo, ki ga je gnala naprej; toda kakšnemu dnevnu nasproti?

Karina se jim je pridružila. Starka je pričakovala Elzo in Petra. Pripravila jima je že postelje, tiste, ki so se na njih zjutraj valjali boljševiki, in jim je stepala odeje, meneč, da so v njih kužne klice.

Nataša je razložila, da je bil Peter bolj mrzličen kakor po navadi, da ga je čez mero razburilo kričanje, tekanje in velika novica o upor. Kaj ni hotel iti ven, se z očetovo puško pridružiti oboroženim možem v hiši Alekseja Andrejeva? Ta večer se je dobro najedel, da bi imel, je pravil, moči za naslednji dan.

Naslednji dan? Ko je izgovorila to besedo, so Aleksej, Karina in Fedor slišali njen gluhi odmev v svoji vesti. Ta beseda jih je strašila.

»Pridi, Nataša!« je rekel Fedor.

Aleksej in Katarina sta razumela, da je prišla ura. Gledala sta, kako sta se mlada oddaljevala. Ko sta stara zakonca bila sama, sta se z velikimi kretnjami pokrižala.

»Nataša,« ji je govoril Fedor, »ne vem, kaj pride jutri. Treba se bo bití in tedaj...«

»Oh! Kaj pa misliš?« je dejala z grozo.

»Nič hudega. Vendar ti hočem reči pred Bogom, ko sedaj nimamo več duhovnikov, da te bom izvolil za svojo ženo. Morda bo poroka krvi?«

»Bog naju bo varoval! Ne bo naju ločil!«

Zdaj sta oba tiho šla mimo velike mlatilnice; po tleh in po dvorišču je metala velikansko mrtvo senco.

Kmalu sta bila na polju.

Lunina svetloba ju je božala, ju ovičala v svoj hladni objem.

Pred seboj sta videla, kako so se na nebu odražale visoke temne gmote kopic, ki sta jih imela kmalu spremeniti v neizmerne bakle.

Tesnobno sta se ustavila. Srce jima je burno bilo. Bila sta kakor vojaki neposredno pred bitko; bala sta se in hkra- ti omahovala, preden sta skočila proti prihodnosti, preden sta naredila nepopravljivo kretnjo. V kratkem se bodo dvignili sunki plamenov nad ravnino kakor utripanje velikanskih perutnic.

Luna je šla svojo pot. Zadrževala sta sapo. Prisluhnila sta in slišala samo, kako se je iz ravnine dvigalo nežno šumenje vetra po požetih strniščih.

Fedor se je odločno dvignil. Priklical je vse žive moči svojega bitja. Ni bila več ura omahovanja, dvomov, ampak dejani.

Pobral je nekoliko slame, da bi z njo podnetil, in izvlekel užigalnik.

Nataša je sklenjenih rok spremljala vse gibe mladega moža. Vedela je, da je usoda na pohodu, da jo žene Bog in da je nič več ne ustavi.

Toda Fedor ni dvignil glave k njej. Gledaje v kresilo si je prizadeval kresati ob kamen da bi izvabil iskro, zvezdico, ki je imela roditi grmado.

Sibek, omahujoč, kratek, moder, prozoren plamen je pograbil zvito slamo; toda kmalu se je potegnil, podaljšal, ker ga je oživel dih z ravnine, Fedor je stekel z gorečo butarico k vznožju ene izmed kopic.

Nataša mu je sledila kakor bi bila mesečna. Videla je mladega moža izpuliti novo povese in teči k drugi kopic. In v nekaj minutah sta oba zažgala kakih dvajset kopic. Toda deset bolj oddaljenih sta pustila, da bi bile za potrebe vasi.

Sedaj sta stala nepremično, s tihim pogledom na žitno snopje v plamenih. Z oglušujočim prasketanjem je gorelo in iz njega so se gnali neizmerni ognjeni jeziki, ki jih je sukal lahen veter. Vse polje je stopalo iz teme in dobivalo okrvavljene oblike, ki so jih osvetljevala ta velikanska gorišča. Možje, ki so stražili pred vasjo, so z vročičnimi rokami stiskali puške. Žito, ki jih je stalo toli-

ko truda, gre na ogenj! Toda nobeden izmed njih ni godrnjal, kajti vsi so vedeli, da je ta žrtev potrebna, da pokličejo k uporu druge kmete in zažgo vso ravnino.

Vsak je hotel prvi naznaniti ogenj, ki se je imel pokazati v tej ali oni vasi.

Vsi prebivalci Balte so prišli iz svojih izb, ker so jih privabile neznanske grmade. Razpostavili so se po ravnini in tudi njihovi pogledi so spraševali širna polja, iztrgana iz noči.

*

Fedor in Nataša, ki jima je žarenje plamenov žgalo obraz, sta hlipeč, s stisnjenim grlom, pa tudi s kruto slutnjo v duši pregledovala obzorje. Njuni pogledi so se obračali h kopicam, ki so bleščale, da je jemalo vid. Zdelo se jima je, da ima ogenj hudobnega pajdaša, da se potuhnjeno smeje njunim upom, da je tudi on prestopil k boljševikom, in da sedaj nimata pričakovati drugega kakor smrt, ker eno uro potem, ko se je požar pričel, mu ni do zadnjih mej ravnine nobeden odgovoril!

In tudi kmetje so z vedno večjim strahom pričakovali ognjenega znaka, ki ga ni dala nobena druga vas. Nič se ni prikazalo v dalji, ki je svit ognjev ni dosegal. Blaznemu upanju je že sledila pobitost, pogled na strašni drugi dan, kajti pričakovati je bilo treba od boljševikov okrutnega maščevanja.

Debel dim se je razpletel nad poljem, zakrival je mesec in na daleč širil oster duh po sežganem žitu.

Tedaj je bilo videti po veliki vaški ulici nekaj senc, ki so se odpravljale proti reki. Nekaj jih je šlo naravnost, za njimi so šle manjše; druge, ki tudi niso bile same, so šle po ovinkih. Odrasli so iz previdnosti molčali, da ne bi budili sosedov. Otroci so pridrušeno jokali, ker niso vedeli, kam jih tako ponoči peljejo. Treba je bilo hiteti. Vedeli

so, da je samo približno trideset čolnov in motorka. Na to bi vkrcali kakih sto ljudi od tisoč, kolikor jih je v Balti. Nerodna reč za tiste, ki pridejo kasneje. Sveti križ božji! Poganjali so se na vodo, ki je bila narasla, svetla, divja, razdrapana od vrtincev, ter se pogumno lotevali veslati proti romunskemu bregu. Koliko teh preobloženih čolnov pride? Potuhnjena voda je odnašala svoj plen med krikom otrok in žensk, ki jih je plašil pridrušeni šum reke. Može pa, ki po večini niso znali ravnati z vesli, so z grozo v srcu puščali, da jih je tok zanašal. Nekaj drugih ladij, v katerih so bili ribiči, se je dobro držalo v toku. Počasi so se oddaljevali od dežele suženjstva in se bližali romunskemu bregu.

Tisti, ki se niso spomnili, da bi bežali čez reko, so odhajali domov s povešenimi glavami, stiskali otrokom roke in si ponavljali:

»Zgubljeni smol«

Pogumni, ki so pri vходу v vas bedeli z orožjem, so se preštevali in mislili: »Kaj pa naj naredi trideset mož oboroženih s puškami proti napadu rdečih v množici?«

Vedno na istem mestu, pokonci sta stala Fedor in Nataša in si drug drugemu dajala pogum. Z očmi, uprtimi v obzorje, sta čakala do zadnjega v brezkoristem upanju in bila priči, kako so grmade padale na kup.

Počasi so kopice dogorevale in njih ognjišča so gorela vedno manj, se pokrivala s pepelom in žarečimi ogorki.

Fedor in Nataša sta pričakovala zarje s srcem brez upanja, z dušo, ki se je za njo drevila groza.

Ob istem času je proti Črnemu morju plavalo dokaj čolnov s trebuhom navzgor. Valovanje jih je gluho pozibavalo in jih vlekle na široko.

»Kar se v nedeljo seje — hu-
dič požanje.« (Ta pregovor naj si po-
stavijo pred drobnogled zlasti tisti oskru-
njevalci nedelj, ki jim je vest že tako
otopela, da jim je vseeno: nedelja ali de-
lavnik, in ki so čisto pozabili na svarilo

Gospodovo: »Gorje svetu zastran pohuj-
šanja!«

Če ne znaš prav živeti — kako boš pa
znal prav umreti?

Tudi najdaljše življenje se nam bo zdelo
ob smrti kakor trenutno.

Begunstvo in ujetništvo sta dva pojma, ki pomenita za prizadete hudo poskušnja. Ta poskušnja je pa mnogo olajšana, če je vlada dotične dežele uvidna in dobrohotna. Tako n. pr. žive begunski dijaki v Švici v posebnih taboriščih. Ujeti bogoslovci lahko nadaljujejo svoje nauke. — **Papež Pij XII.** se zavzema za ujetnike vseh dežel. To papeževo delo je tiho, nepoznano. Predvsem se poteguje za hudo prizadete Poljake, ki bivajo raztreseni vsepovsod: v Nemčiji, Italiji, na Ogrskem, na Portugalskem, v Letoniji, Litvi, Estoniji, v Romuniji, na Švedskem in v Alžiru. V Italiji je sveti oče Pij XII. ustanovil veliko zavetišče za mlade poljske begunce, pa oskrbel poseben molitvenik v poljskem jeziku za poljske ujetnike, naj se nahajajo kjer koli. Prav tako naklanja sveti oče tudi denarno pomoč, ki so jo deležni najbolj bedni begunci vseh narodnosti. Vso to akcijo vodi posebna pisarna v Vatikanu.

Na žalost je to pomožno delo veliko bolj oteženo kot v prvi svetovni vojni, saj manjka vsepovsod življenjskih potrebščin, saj se denar še pošiljati ne more, ko so zaprte meje, ko so blokirana morja. Toda krščanska Karitas že najde pota, po katerih doseže svoje dobrotnorne cilje.

Do konca sedanje vojne — tako je odredil varih Sv. dežele — se bo opravljal sv. maša vsak dan v eni izmed sedmih glavnih cerkv v Palestini: v cerkvi božjega groba, na Kalvariji, na Taboru, v Betlehemu, v cerkvi zadnje večerje, v getsemanski baziliki in v cerkvi oznanjenja. Svete maše so naročene po namenu sv. očeta.

Kogar Bog kliče. V božičnih dneh je bil v Madridu posvečen za mašnika dr. Manuel Garcia Morente, ki je bil pred državljansko vojno profesor na madrid-

skem vseučilišču. Pripadal je vodilnim krogom levičarskih strank. Dogodki l. 1936/39 so ga pa napotili, da je postal duhovnik zato, da bi mogel sodelovati pri versko-nravni obnovi španskega naroda.

293 mučeniških oseb na Kitajskem. Od leta 1639 do 1939 je umrlo 293 duhovnikov, laičkih bratov in redovnih sester mučeniške smrti — v ožjem pomenu besede — za sveto vero na Kitajskem. Dne 3. septembra 1940 je letalska bomba uničila življenje apostolskemu prefektu v Hinganfu, v provinci Šansi.

Važnost verstvenega poučevanja je zopet podčrtal sveti oče Pij XII., ko je nedavno večji skupini krščanskih žen spregovoril tole važno besedo: »Katekizem je temeljna knjiga za versko znanje in življenje. Katoliška dekleta, ki mislijo ustanoviti krščansko družino, se morajo pripraviti, da bodo tudi učiteljice krščanskega nauka.«

Redek primer med novomašniki. V New Yorku je imel novo mašo v stolnici sv. Patrika bivši mestni stražnik, ki je z železno voljo po skončanem šolah dosegel zaželjeni poklic. 3500 bivših uniformiranih tovarišev je bilo navzočih pri slovesnosti nove maše.

Za tolažbo in pomoč po potresu oškodovanim prebivalcem v Romuniji je papež Pij XII. poslal znatno denarno podporo z izrazi očetovskega sočutja.

»Potujoča cerkev«. V glavnem mestu chilске države, v Santiagu, so nedavno blagoslovili prvo avtovozilo, ki ima kapelo. S tem vozilom bodo mogli duhovniki priti v najbolj oddaljene kraje in vasi in imeti ljudske misijone kar na prostem. Ta »potujoča cerkev je opremljena z zvočniki, ima knjižnico, harmonij i. dr.

Križ na Himalaji. Na najvišjem gorovju naše zemlje, na Himalaji, so našli

drzni turisti star napis z znamenjem križa. O tem dogodku piše p. Hetlmut in pravi, da se more razločiti ime Jezus v sagdiškem jeziku, morda iz VIII. stoletja. Če pomislimo, s kakšnimi težavami se je mogoče povzpeli iz Tibeta na one višave kljub modernim pripomočkom, se moramo tembolj čuditi misijonarjem, ki so že davno prepotovali te pustinje.

Za svetost in posvečevanje božjega imena. V okviru KA so ustanovili v Španiji posebno delovno skupino, ki se bo s poukom in pojasnjevanjem v govorih in v listih borila proti preklinjevanju, ter pospeševala in varovala nравnost in dostojnost v javnem življenju. Ima torej isto nalogo, kakor naša Liga za nравnost in treznost!

Mehiški katoličani uživajo zadnje čase mir in svobodo. Novi predsednik Mehike, general Camacho, je katoličan in se ni bati, da bi kakor koli delal težave katoliški Cerkvi.

Lep spomin na 1300 letnico prvih stikov med Hrvati in sveto stolico bo 50 metrov visok betonski križ, ki ga bodo postavili hrvatski katoličani na vrhu Velebita. Spomenik se bo dal razsvetliti in bo ob znamenitih slovesnostih in praznikih viden daleč okrog z morja in suhega. Ob spomeniku bo tudi kapelica, posvečena narodnemu svetniku bl. Nikolaju Taveliču

Marsikdo se zanimlje za največje cerkve na svetu. Zato naj tu naštejemo vrsto največjih in najdaljših svetišč: Cerkev (bazilika) sv. Petra v Rimu je še vedno najdaljša cerkev na svetu; dolga je 183.36 m (z zidom 192.76 m).^{*} Na drugem mestu daleč za vatikansko baziliko je stolnica sv. Pavla v Londonu z dolžino 152 m. Nato pride stolnica v Florenci, ki se imenuje S. Maria del Fiore; je ena najlepših cerkvenih stavb z mogočno kupolo. (Ima 149.28 m dolžine.) Nato pride stolnica v Rheims-u (134.94 m). Cerkev sv. Petronija v Bologni meri 132.54 m. Nato se uvrsti metropolitnska cerkev v Sevilli (132 m), ki

^{*} L. 1910 je bila dozidana nova cerkev v New-Yorku, ki naj bi bila večja kot vatikanska. Pa če je, najbrž ni katoliška.

spada med najznamenitejše stolnice katoliškega sveta. Posvečena je Dev. Mariji. Na 10. mestu je Notre-Dame v Parizu, metropolitnska cerkev bl. Device Marije (130 m). Nadaljne veličine najdemo zopet v Rimu: cerkev sv. Pavla (127.36 metrov) in lateranska bazilika 121.84 m. S 118.60 m se pridruži stolnica Marije Device v Antwerpen-u, največja gotska cerkev v Belgiji. Cerkev sv. Justinijana v Autenove v Italiji meri 118.50 m, porcijunkulska cerkev sv. Frančiška 114.76 metrov, katoliška westmünsterska stolnica v Londonu meri 110 m.

Kdo je posebno prizadet od sedanjih zapletljajev? Brez dvoma inozemski misijoni, ker usiha podpora, ki so jo pošiljali katoličani Francije Belgije, Nizozemske in drugih prizadetih držav. To je nagnilo sv. očeta Pija XII., da je na predvečer misijonske nedelje po radiu govoril Američanom in jim naslikal težak položaj katoliških misijonov. Prosil jih je obenem, naj prav v teh časih ne pozabijo na pomoč, ki so jo vsekdar v obilici naklanjali tudi misijonom.

»Angelski pastir«. Kakor zelenica sredi pustinje se zdi v sedanjem času praznovanje nove obletnice papeževe izvolitve, tako krogi in krogi straši bojni vihar. Rožljanje vsakovrstnega orožja, bobnenje zračnih strojnih pošasti, strah in negotovost, pomanjkanje, draginja: to so oznake naših razdrapanih dni.

Imamo pa očeta, ki ga priznava ves svet kot prvega vladarja, ki kot namestnik božjega Kralja miru prosi in prosi, posreduje, vabi in roti, naj bi se vsi zemeljski knezi sporazumeli na podlagi krščanske pravičnosti, reda in ljubezni. Na žalost so strasti še tako razpaljene, da se preseči glas angelskega pastirja preslišuje. Prišel pa bo čas — morda ni tako daleč — ko bodo odločujoče osebnosti spoznale, kako prav in modro bi bilo, če bi se bile pravočasno priključile vabilu sv. očeta za pravični mir.

Vsi, ki združujemo molitve, da bi se čimpreje povrnili srečni, mirni časi, smo se drugo postno nedeljo tem iskreneje

pridružili proslavi druge obletnice vladanja sedanjega papeža Pija XII. V Ljubljani smo letošnji papežev praznik obhajali s priznano dostojanstvenostjo v stolnici, kjer je imel slavnostno cerkveno opravilo škof dr. Gr. Rožman, in s svečano akademijo v veliki dvorani hotela »Union«.

Ljubljanska škofija. Cerkevna odlikovanja: za apostolskega protonotarja (prelata) je imenovan stolni kanonik Ivan Sušnik. — Za hišne prelate sv. očeta: dr. A. Breznik, ravnatelj šk. gimn. v št. Vidu; Janez Kalan, promotor medn. kongresov KK.; dr. Al. Odar, predsednik družbe »Jug. tiskarna & knjigarna« in univ. profesor; prava tajna komornika (msgr.): J. Jagodic, škofijski kancler in Al. Markež, ekonom v zavodu Sv. Stanislava; častni tajni komorniki (msgr.): dr. J. Knific, prof. v St. Vidu, Vojteh Hybašek, prof. v p. (št. Vid) in Mat. Škerbec, dekan v Kranju. — V Dole pri Litiji se je preselil od Sv. Lenarta pri Šk. Loki novi župnik Stanislav Šinkovec. Vse organizacije so mu priredile lep pozdrav.

Na Polici pri Višnji gori je na pustno nedeljo umrl ondotni župnik Josip Bambič, ki je bolehal dve leti. Dosegel je starost 60 let. Svojo župnijo je 20 let skrbno upravljal. Kot dober pevec je gojil in podpiral lepo petje v cerkvi in v župnijskih organizacijah. Na pogreb je došlo 25 duhovskih tovarišev, med njimi stiški opat dr. A. Kostelec, ki je imel pogrebno mašo in govor.

Laični red častnih komornikov z mečem in čepico je podelil sv. oče Pij XII. gg. Jožefu Sodja, ravnatelju Slovenčeve uprave, dr. Stanislavu Žitko, odvetniku v Ljubljani, in Ivanu Martellancu, ravnatelju pri Vzajemni zavarovalnici.

Samostojno župnijo so dobili v Novakih (dekanija Cerkno) na Goriškem. Doslej so imeli tam kuracijo. Sosedna župnija je Leskoviča v loški dekaniji.

Drugo narodno romanje v Šibenik, rodno mesto bl. Nikolaja Tavelića, pod vodstvom zagrebškega nadškofa dr. Alojzija Stepinca, bodo priredili oo. konven-

tualci od 24. do 26. maja t. l. V Šibeniku imajo shranjene svetinje bl. Tavelića. Udeležniki odpotujejo iz Zagreba dne 24. maja ob 7 zvečer. Prijave sprejema odbor v Zagrebu, Sv. Duh 29. Zaprošena je polovična voznja za vse vlake v državi.

Zagrebška nadškofija. Sv. oče Pij XII. je imenoval za stolnega kanonika v Zagrebu g. Nikolaja Borića, ki je bil doslej župnik in dekan pri Sv. Petru (Mrežnica). Hkrati je bil imenovan za kanonika tudi dr. Janko Penič, spirital duhovskega semenišča.

Ljudske misijone bodo imeli v Zagrebu od 4. do 18. maja v 30 ondotnih cerkvah. To bo najlepše in najkoristnejše praznovanje 1300 letnega jubileja v spomin na zvezo hrvatskega naroda s sveto stolico v Rimu.

Dne 18. februarja je umrl v Zagrebu kanonik msgr. Janko Barle, sin slovenskega učitelja, pisatelj in član hrv. akademije znanosti. Bil je več let ravnatelj nadškofijske pisarne. N. p. v m.

Jubilejni Evhariistični kongres od 20.—22. junija v Zagrebu bo veličastna verska manifestacija. Osrednji odbor ima polne roke dela s pripravami. Izšel bo poseben »Vodič za kongres«, ki bo obsegal podrobni spored in vse drugo, kar je potrebno, da udeleženci vedo.

Naj govori paragraf Policijsko ravnateljstvo na Sušaku je razglasilo vsem podrejenim organom tale ukaz: S klevtno se daje javno pohujšanje in slabo vpliva zlasti na vzgojo mladine, naš narod se pa s tem postavlja v umazano luč. Zato je pa potrebno, da z vsemi dovoljenimi sredstvi to umazano navado iz naroda iztrebimo. Naroča se vsem stražnikom in agentom, naj nastopijo proti vsem, ki na javnem prostoru zlasti vpricho otrok preklinjajo, in naj jih naznanijo policijski upravi.

Lavantinska škofija. Premeščen je bil v Hrastnik g. A. Pikl, prej kaplan v Beltincih. — Prestavljen je Franc Kač iz Trbovelj kot mestni kaplan k Sveti Magdalenii v Mariboru. Na njegovo mesto je postavljen Avg. Stancar od Sv. Petra pod Sv. Gorami.

Se vedno se dobe praznoverci med našim ljudstvom. Uredništvu »Bogoljuba« je bilo sporočeno, da zopet krožijo po deželi verižni listki, ki priporočajo naslovljeni osebi, naj odmoli 13 dni zapored veroizpoved, češ da je te »vence« začel sam sv. Anton Pad. Obenem se veleva, da mora prejemnik prepis dotičnega lističa v teh 13 dneh poslati po enkrat kateri koli prijateljski osebi. Če to stori, bo konec te pobožnosti doživel veliko srečo; če opusti — pa nesrečo.

Cudimo se, da more biti danes kdo še tako lahkoveren! To je vendar prazna vera, otipljiva v r a ž a, ki ni brez greha. Veroizpoved moliti smo dolžni in to tudi večkrat storimo. Kar se pa na gori omenjenem lističu obljublja in preti, to je pa brez podlage, izmišljeno, zlagano. In kdor to veruje, je prištet med prazoverce. Kdo pa more dati zagotovilo sreče ali nesreče!? Kdo sme kar tako napovedovati kazen!? — Katekizem v roke!

Marijine družbe

Korist in važnost Marijinih družb za rast in napredek v krščanskem življenju in za prekvasitev občestva v duhu Kristusovem, pa za obrambo mladine pred strupenimi strujami novodobnih zablod: to in še marsikaj so imeli pred očmi z a s t o p n i k i d e k a n l j, ki so se na povabilo škofijskega vodstva Marijinih družb zbrali 27. novembra 1940 v Ljubljani k skupnemu posvetu in razgovoru, kako privabiti čim več mladostnikov, zlasti fantov, v Marijine družbe, ki imajo v »Vrtcih« svoja semenišča. »Vrtci« so prepotrebni matičnjaki, kjer se naj mladi častilci Marijini že v zgodnjih letih vzgajajo za ljubezen do nebeške Matere, da bodo čutili potrebo, ostati v zvezi z Marijo tudi potem, ko bodo doraščali v čvrste fante, v krepke mladenke, v letih vihrave in razburkane dobe.

Vzgoja v »Marijinih vrtcih« bodi taka, da mladine ne bo odbijala, morveč jo privlačevala. Lepi zgledi, petje, deklamacije, kratki prizori naj poživ-

ljajo nauke ter užigajo veselje in vnemo za slavo Marijino. Na č r t, ki se izde-luje, bo vseboval navodila za dejavno versko življenje v smislu cerkvenega leta in za sodobno socialnost. V vsem pa mora biti vodilno geslo: živahna r a z n o v r s t n o s t!

Slovesen sprejem napravi na mlado srce globok vtis, ki se zlepa ne zabriše.

Na ta način se najlaglje pripravlja z a n e s l j i v n a r a š č a j za pravo Marijino kongregacijo. Brez »Vrtce« je težko razmajati mlade ljudi, ki niso več v šoli, da bi se odločili za marijansko življenje v kongregaciji, ker so že natrpani z raznimi predsodki, ali pa jih bega nespametni strah pred svetom. Pa tudi znane publice, češ da so se Marijine družbe preživele, da niso več sodobne, da so Marijine družbe samo še za ženske, jih zadržujejo, da se ne odločijo zanje.

Ko bi le imeli priložnost, da bi se temeljiteje seznanili z bistvom in ustrojem Marijinih družb in se prepričali o vzvišenem cilju, bi kongregacije vse drugače ocenili in bi se zavedali, da je čast — biti otrok, služabnik Marijin v njeni kongregaciji, taka odlika, ki ga nima zlepa para.

Za tiste, ki pridejo iz »Vrtca« v kongregacijo, je delo in priprava lahka. Drugi pa, ki so še »tujci«, morajo poprej v noviciatu. Tu spoznavajo in proučujejo pravila, se skušajo vživeti v celotno organizacijo in z marijanskim življenjem pričakujejo srečnega trenutka, ko bodo svečano sprejeti v posebno varstvo Marijino.

V noviciatu naj si krepke krščanski značaj, naj se vadijo v krščanski srčnosti, naj se seznanjajo s prelepimi navodili, ki jih najdejo n. pr. v zlati knjigi pisatelja in prof. dr. Fr. Jakliča: »Svetla pot«. Kako malo jih je, ki jo poznajo, in še manj, ki so jo brali.

Resen, živahen, privlačen noviciat tudi na moško mladino dobro učinkuje.

Na gori omenjenem zborovanju se je videlo, kako pravilno umevajo gospodje veliko, tehtno in učinkovito vlogo, ki jo imajo Marijine kongregacije v župniji. Marijine družbe niso in ne bodo nikdar

zgubile svoje veljavnosti in odlike, samo če so jim družbena pravila vodilo in merilo za vse udejstvovanje. Marijinim družbam gre zato kot odličnim verskim organizacijam povsod — tudi v javnosti — odlično mestó.

Pesmarica za Marijine družbe v 16° je izšla. Oskrbela jo je pisarna Mar. družb, Streliška ul. 12, Ljubljana. Mala pesmarica obsega 68 pesmi (brez not): mašnih, evharističnih, prazniških, Marijinih i. dr. Namenjena je kongregacijam, prav lahko jo bomo pa uporabljali pri ljudskem petju in pri raznih cerkvenih opravilih in pobožnostih. Tudi šolam bo prav prišla. Posamezni izvod stane pol-drugi din, pri večjem številu popust. — Svetujemo, naj vsaka Mar. družba naroči primerno število teh knjižic, da bodo pri roki ob shodih in kadar je treba.

Sv. Andraž v Halcozah. Nebeški Vrt nar je pred kratkim presadil dve dobri Marijini družbenki iz te solzne doline na svoj nebeški vrt. Obe ste vse življenje kot lepi cvetki dehteli in širili vonj krepostnega, zglednega življenja Marijinih otrok. Obe ste zveneli pod morilno roko jetike, ki ju je iztrgala iz naše srede. Obe ste bili doma iz Strmca; obe ste veliko delali in se mučili ter skrbeli za trdi kruh na mačehovski haloški zemlji, ki je tako lepa, a tudi tako skopá. Lizika Vindiš je zadnja leta še s posebno ljubeznijo podpirala svojega nečaka Ivana, ki študira in želi, da bi postal ves Gospodov. Tonika Potočnik je nekaj ur pred slovesom prejela Gospoda, zato ji je posebni nasmeš igral krog usten na mrtvaškem odru.

Otrok Marijin, blagor ti,
nihče ti sreče več ne vzame...

O, da bi zmagali še mi,
otrok Marijin prosi ti.

Tako smo se ob grobu poslavljali od dragih sosester s solzami v očeh in s svetim mirom in tiho srečo v srcu.

Opazovanja

No, kako se boš izgovarjal? Vsi vemo, kako ostuden greh je, če kdo — in morda celo javno — preklinja Boga, Brezmadežno ali svete zakra-

mente. Morda nam ni neznano, da postavna oblast lahko precej ostro kaznuje bogokletneža (§ 162. drž. zak. in § 74. upravne oblasti). In vendar, kaj se stori proti drznim in nesramnim izzivačem božje jeze?! — Pridemo v delavnico, v pisarno, v tovarno. Vozimo se z vlakom. Pa pride tak nemarnež med naše poštene ljudi ter meče iz umazanih ust vse vrste ostudnih kletvin. Kdaj slišimo, da bi se kdo zgrozil, da bi ga ustavil in mu povedal, da ga lahko prime paragraf za grlo, če se že ne boji živega Boga, ki ga izziva! Navadno je vse mirno in tiho. Vsi nadaljujejo svoje pogovore, namesto da bi se kdo zganil in v imenu vseh ali zgrda ali zlepa dopovedal, kar mu gre. Kako lahko bi bilo reči: »Mi smo katoličani in pošteni Slovenci, pa ne pustimo, da bi kdo vpričó nas nesramno govoril, grdo klel ali celo sramotil to, kar nam je najsvetejše!« — Nato se pa lahko sklicuje na gori omenjena §§.

Če te ga nihče ne stori, bi jih lahko kdo vprašal: »Kje je pa vaše krščanstvo? Ali ste taki krščanski junaki, da se bojite javno pokazati, kaj ste!«

Ali poznaš srečo zakramenta svete pokore?... Pred štirimi leti je umrl angleški konvertit in pisatelj Chester-ton. V njegovem dnevniku so našli tudi tole priznanje:

»Če bi me kdo vprašal, zakaj sem postal katoličan, bi mu koj odgovoril s trajno veljavnimi besedami: Zato, da se rešim svojih grehov. Ni je druge verodostojne, ki bi si mogla prisvajati pravico, da more ljudem grehe zbrisati. Katoliška Cerkev, ki jo je ustanovil Kristus, ima zagotovilo svojega božjega ustanovitelja, da je greh, ki se ga je zadolženc spovedal in ga je obžaloval, v resnici zbrisan, in da more grešnik nato začeti popolnoma novo življenje, kakor bi ne bil nikdar Boga žalil. Katoličan, ki pride od spovedi, stopi v polnem pomenu besede prost v jasno jutro svoje mladosti, ker je Bog v tesnem in temnem prostoru spovednice zopet obnovil nadnaravno podobnost v njem. Preteklo življenje ga ne more več strašiti.«

Razno

Pastirska pisma naših škofov. Za postni čas pošljejo škofje svojim vernikom tako imenovana pastirska pisma o času primernih, za versko življenje važnih in odločujočih vprašanjih, o npravstvenih naukih, ki se premalo uvažujejo, ali pa o napakah, ki ogražajo srečo in zveličanje vernikov. O vsebini postnega pisma za ljubljansko škofijo poročamo v oddelku »K lu či«. — Ocena o važnosti pastirskega lista, ki ga je sestavil nadškof belgrajski, dr. J. Ujčić, je bila sprejeta že v št. 3 našega lista. — Lavantinski škof daje svetopisemska navodila za krščansko življenje in budi s svojo okrožnico zlasti v mladini vero, ljubezen do Boga in do bližnjega, zavest spoštovanja in ljubezni do staršev, zavest, ki jo je vsakomur vsadil sam Bog v srce in okrepil s posebno, četrto zapovedjo. — Dalje svari g. nadpastir posebno pred zablodami proti šesti božji zapovedi in poudarja, kako strašne nasledke imajo ti grehi; saj človek, ki se vda nečistosti, začne celo omahovati v veri in želi, da bi ne bilo Boga, ki se ga boji. Dalje zgublja nečistnik tudi razsodnost uma in krepkost volje ter pada, pada... Resnica je: Mladiška in dekleška neoskrunjenost je najlepši kras mladega človeka in največja sreča! — Škof na Krku, dr. J. Srebrnič, razlaga nauk o božji Previdnosti, ki je vrec tolažbe, pomirjenja in voljne vdanosti vsakomur, predvsem pa trpečim, skušanim, bolnikom, zatiranim in zapuščenim. Le škoda, da jih je mnogo o tolažilni resnici, ki jo izraža beseda »božja Previdnost« tako malo poučenih. Škof Srebrnič je ta nauk obširno in jasno razložil in podprl z izreki Sv. pisma. O, ko bi le v vseh, zlasti v neprijetnih okolnostih življenja, pomislili na resničnost in veljavnost izreka, ki ga je s poudarkom izustil † papež Pij XI.: »V rokah božjih smo; a te roke so najboljše, saj so roke najboljšega Očeta.« V tem je jedro nauka o božji Previdnosti. — Seveda je mnogo hudega na zemlji, a to hudo je povzročil izvirni greh, povzročajo tudi naše lastne napa-

ke. In kdo je brez greha? Na to vprašanje naj odgovori človek, ki mu v hudih poskušnjah nevolja razdvaja srce, češ zakaj me Bog tako tepe, saj mu vendar skušam zvesto služiti in spolnjevati njegovo voljo. — Sicer pa, kdo ima vpogled v božje načrte, ki jih ima z nami! To vemo, da je Bog neskončno moder in da obrača vse tako, da doseže svoje najsvetejše namene. Sv. apostol Pavel govori: »Vemo pa, da tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu.«

Postna poslanica sarajevskega nadškofa razpravlja o pomenu Katekizma in priporoča zlasti staršem, naj se zavzamejo za to, da bodo njih otroci v verskih resnicah dovolj poučeni. S toplimi besedami nagovori nadškof tudi šolsko mladino, ki naj sprejema veroučiteljeva verska navodila z voljnim srcem, da bodo nauki obrodili stoteri sad za nebesa.

Knjiga o nadškofu Jegliču. Vsakemu Slovincu je lik pokojnega vladike Jegliča še vedno živ pred očmi. Nadškof Jeglič, narodni vzgojitelj in voditelj je s svojim res neumornim delom za srečo Slovencev mejnik dveh dob. Njegovo življenje spada med najbistvenejša poglavja naše zgodovine. — Kar težko bi pogrešali o njem in njegovem življenju, delu in borbi obširnejše knjige. Obeta se nam krasna knjiga. Spisal jo je njegov dolgoletni tajnik in sedanji kancler škofijske pisarne msgr. Jože Jagodic. Knjiga, ki bo izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne, bo krasno opremljena. Dodane ji bodo tudi številne, neobjavljene slike. Kdor koli more, naj si knjigo nabavi in prebere. (Opozarjamo na današnji oglas!)

K našim slikam. Na str. 137 vidimo skupino deklet. Nič posebnega, porečeš. Toda posebnost v tem primeru ni zunanost, ampak notranja blaženost, ki so jo uživale te udeleženske duhovnih vaj po srečno opravljeni obnovi v »Domu Brezmadežne« na Mali Loki meseca januarja. 35 srečnih src! Za blagodejni uspeh se je požrtvovalno zavzel p. Tarzicij O. F. M. Vse, ki morda z nekako hrepenečo zavistjo opazujejo to sliko, imajo pogosto isto priložnost, da

lahko zavist zamenjajo s tistim nedopovedljivim mirom, ki ga svet ne more dati.

Kristus na križu. Ta lepa slika je 12. postaja križevega pota v ljubljanski stolnici. Naslikal ga je l. 1860 Josip Plank, rojen Tirolec, ki pa je živel in delal na Dunaju (1815—1901). Slikar se je nekoliko oprl na križev pot slavnega slikarja Jos. Führicha, vendar pa je mnogo spremenil. Izvršitev je prav izborna. Zato je ta slikar dobil mnogo naročil za stolnico, cerkev sv. Jakoba, za Alojzijevišče in Marijanišče. (Slika na 2. str. ovitka.)

Žalostna Mati božja v Hörnlebergu. Nemški slikar Simmler je naslikal lepo podobo Žalostne M. B., držečo mrtvega Kristusa v naročju. Marija ima ohlapno oblačilo z mnogimi gubami. Glava ji je do oči pokrita s tkanino. Kristusovo truplo drži v naročju, svojo glavo ljubeznivo pritiska na glavo svojega Sina, z levico pa drži njegovo levico. Njen obraz izraža globoko dušno bolečino, obenem pa tudi vdanost v božjo voljo. Lepa skulptura! (Slika str. 117.)

Iz kraljestva krščanske ljubezni

Dajte naprej!

Na železniški postaji v Lundu na Švedskem se je pred nekaj leti zgodilo to-le:

Na progi sta bila pripravljena dva vlaka: Brzovlak Stockholm—Malmö in en osebni vlak. Proti brzovlaku hiti potnik. Mimogrede opazi, da nesejo bolniški stražniki na ležišču bolno osebo, ki naj bi dobila prostor v blagovnem oddelku. Za nosili je stopal mlajši mož. Brzovlak je imel kmalu odpeljati; navzlic temu vpraša gori omenjeni potnik enega izmed nosačev, če imajo na nosilih mrliča. »Ne. Neka bolna gospa je. Bila je operirana, zdaj pa se mora odpeljati na dom.« Hkrati pa pristopi mladi mož in pove: »Moja žena je. Če bi jo pustil še dalje v bolnišnici, bi ne mogel plačati; zdravnik je pa dovolil, da jo lahko sprejemem v domačo nego. Prisiljen sem to storiti, ker nimam premoženja.«

»Pa se bo vozila v blagovnem oddelku?« — vpraša gospod. »Ne morem

drugače. Nimam denarja« — se izgovarja mož.

Gospod nič ne reče, marveč se obrne do sprevodnika in pravi: »Odkazite tema dvema prostor v drugem razredu; plačal bom jaz.« Nato poizve, do kam se bolnica in njen mož peljeta, gre in kupi dve vozovnici II. razreda. Ženi so mehko postlali, mož je pa poln ganotja prijel desnico neznanega dobrotnika in rekel: »Kako se bom mogel zahvaliti za vašo ljubeznivost?« Ta pa odgovori: »Dajte naprej!« — in je izginil v svoj oddelek.

Tu se je vsedel v svoj kot in se zamislil za 14 let nazaj, ko je prišel na kliniko slovečega zdravnika iskat svojo lastno bolno ženo. Bil je takrat v tako neugodnih denarnih razmerah, kakor mladi mož, kateremu je pravkar pomagal. Voziti se je moral na krovu parnika čez eno izmed švedskih jezer. Žena je ležala na lesenih nosilih, sam je pa stal poleg nje. Zavarovana je bila proti vetru le za silo s potniško zagrinjalko, zato si je slekel ponošeni svršnik in odel z njim bolnico.

V tem se približa kapitan, pogleda ostro moža in pravi: »Kaj pa je tej ženi?« — »Bolna je« — je bil odgovor. — »Ali ste vi njen mož?« — »Da.« — »Mar mislite, da je tu primeren prostor za bolno ženo? Zakaj je ne peljete v kabino?« — »Ne morem. Prihajava iz bolnišnice, kjer se je moja žena dolgo časa zdravila, zdaj pa sem komaj še spravil toliko drobiža skupaj, da sem kupil dva listka za vožnjo na krovu.«

»Peljite bolnico v najboljšo kabino« — zapove kapitan, »drugo bom že jaz uredil in vožnjo plačal.« Ko se je hotel kapitanu zahvaliti, ga ta prehitil in naroči: »Dajte naprej! Kadar boste srečali človeka v enaki zadregi, mu pa še vi plačajte pot!«

Na ta dogodek je mislil gospod, ki je sedel v svojem kotiču na vlaku. In še naprej so šle njegove misli, tja na pokopališče, kjer počiva njegova rajna žena. Spomnil se je na njene zadnje besede: »Ne pozabi vožnje na parniku!« To željo je spolnil ob vstopu v vlak. Toplo mu je bilo pri srcu tudi zato, ker so mu bile na mislih besede božjega Učenika: »Kar

ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.«

»Usmiljena sestra«. Francoski in poljski interniranci, ki so bili zadržani v Švici, so uživali v tej nevtralni deželi izredno pozornost. Bogoslovce, ki so se tja zatekli, so zbrali in jih spravili v cistercijanski samostan Altenryf blizu Freiburga. Tam so jim uredili semenišče, da so mogli nadaljevati bogoslovne nauke. Ko se je zvedelo, da bogoslovci vojaki nimajo kaj prida spodnje obleke, so jim semeniščniki v Solothurnu poslali toliko perila, da bi za dve leti zadostovalo. Zdaj so se smeli vrniti v domovino in polni hvaležnosti imenujejo Švico: »usmiljeno sestro«.

Skopuhove skrbi in težave. »Hudo je, ko ni mogoče denarja s seboj vzeti,« je rekel skopuh duhovniku, ki ga je obiskal, da bi ga pripravil za zadnjo uro. »To je pač nemogoče,« pravi duhovni gospod; »lahko ga pa že popred pošljete.« »E ja! — se začudi bolnik. »Kako se pa to naredi?« — »Na prav lahek način. Naš božji Zveličar je rekel: ‚Kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili.‘ (Mt 25, 40.) Če daste od svojega premoženja revežem miloščino, ste položili te darove v Jezusov roke. Dobro bodo shranjeni in se vam gotovo ne bodo zgubili.« Če se je skopuh spametoval vsaj zadnje dni svojega življenja, zgodba ne pove.

VZGOJA

Zakaj Cerkev blagoslavlja šolska poslopja? 23. febr. t. l. je bilo blagoslovljeno poslopje meščanske šole v Črnomlju. Pred sv. mašo je prevzvišeni g. škof dr. Gr. Rožman v cerkvenem govoru razložil pomen cerkvenega blagoslavljanja, s katerim se izroči šola svojemu namenu. — Cerkev šolska poslopja slovesno blagoslavlja in pri tem prosi pomoči Sv. Duha, da bi s svojimi sedmerimi darovi podpiral šolsko mladino, ki se pripravlja na borbe življenja. V obrednih molitvah se prosi, naj bi Bog dal vzgojiteljem in učeči se mladini pravo modrost in vlil tudi ljubezen božjo. Bog hoče, da se izobrazujemo v vseh resnicah, da spoznavamo naravo in da uspe-

he tega znanja uporabljamo v življenju. Da to moremo, smo prejeli od Stvarnika razum. Naša dolžnost je, da um uporabljamo in se globlje in globlje izobrazujemo; pri blagoslavljanju pa Cerkev prosi, naj mladino in učitelje podpira pri tem božji blagoslov.

Namen Cerkve in njena iskrena želja, ki jo izraža zlasti pri tem svetem obredu, je, da bi se uporabljale šolske stavbe v božjem duhu. Vsi vemo, da naloga šole ni samo v tem, da posreduje znanje, ampak da vodi mladino in vzgaja v krščanskem duhu in vodi k Bogu, ki je v njem najvišja modrost in najvišja ljubezen.

Zato prosimo vsi, da bi iz naših šol prihajali otroci oboroženi s potrebnim, zdravim znanjem, a še bolj, da bi okrepjeni s krščansko značajnostjo šli v življenje in zvesto spolnjevali dolžnosti do Boga, do sebe, do bližnjega ter do naroda in države, kakor jih je dobra šola k temu navajala. Vzgoja v naših šolah naj da potrebno izobrazbo, pa izkleše tudi značaje, ki jim bo za pravec v življenju krščanska čednost, zlasti ljubezen do Boga in sočloveka.

Če bodo naše šole v polni meri dosegale te prelepe, vzvišene cilje, bodo vse žrtve, ki jih prinaša naše ljudstvo zanje, bogato poplačane.

POUČNE PRIGODBE

Tako-le so se razgovarjali: Pavle je dal resno zastavico: »Fantje, kaj mislite, kateri človek je največji siromak?« Matevž odgovori: »Tisti, ki nima ne hiše, ne posestva, ne denarja.« — Tine ni zadovoljen s to rešitvijo, kajti po njegovem mnenju je najbednejši tak človek, ki je zgubil zdravje, saj je vendar zdravje največje bogastvo. Lojze pa takole modruje: »Ne bosta. Največji revež je človek, ki je zgubil Boga. To bo razumel vsakdo, ki ve, da je posvečujoča milost božja največji zaklad, in da je človek, ki živi z Bogom, srečnejši kot vsi bogataši, ki jih težé smrtni grehi.«

Ta razgovor je porabil zagrebški nadškof dr. A. Stepinac, ko je oni dan govoril v Glogovnici o nesreči marksizma in komunizma in od njega plača-

nih pomagačih, katerih prvi namen je, iztrgati iz src vernikov Boga in živo vero, da bi jih tako tem hitreje pritegnili k razdiralnemu delu prevrata in prekucije. Kdor nima več Boga v srcu, je največji siromak, nima več smisla ne za domovino, ne za življenje, saj je življenje brez Boga — pekel na zemlji. Taki ljudje so res abotniki, bedaki. Sv. pismo samo jih tako imenuje, ko pravi: »Rekel je norec v svojem srcu: ni Boga.« Pa so taki nesrečniki obenem tudi zločinci, saj je gotovo, da Bog ne more pustiti brez kazni ne posameznika ne naroda ne mest ne držav, ki se mu upirajo.

Al' smo tostranski! Kaj nam je ta svet? Nikar se ne čudi nad tem vprašanjem. Če si razsoden, boš sam našel odgovor, ko opazuješ sovrstnike, ki jih srečavaš vse polno dan na dan. Odgovor pa ni razveseljiv.

Tu srečaš v sebe zamišljenega človeka, ki mu je ta svet zgolj semenj, in meri vse le na vatile in devlje vse na tehtnico. — Tam ti stoji gruča ljudi, ki se vse njih modrovanje suče okrog jedače in pijače. Vprašaj enega ali drugega izmed teh, kaj in čemu mu je ta svet? Napravil ti bo svečan obraz kakor polna luna; modroval bo sem in tja. Iz vsega pa izzveneva želja, naj bi bila zemlja velik predpustni bob, ki bi se z njim po mili volji mastil in gostil. — In če opazuješ takele tiče, ki so v burkastih letih, ali Evine hčere, ko začno brenčati in vzletavati, bi mogel misliti, da sta resnost in pamet zginila s sveta. V svoji prešernosti imajo svet za kraj zabave, kratkočasje in lahkoživosti. Vse bi se moralo ravnati po njihovih željah in načrtih — sodijo —. Še Bogu bi radi predpisovali, kdaj naj bi deževalo, kdaj sonce sijalo.

Ti pa, ki to bereš, se gotovo ne prištevaš med te vehedravce, saj se hočeš dvigniti v mislih in željah nad zemeljsko grudo, saj se zavedaš vsak dan, da nisi tu doma, kjer je toliko stisk in gorjá. Odkar nam je prvi zemeljski oče Adam naprtil proces izvirnega greha, je zemlja spremenjena v solzno dolino, duša pa hrepeni po boljši, pravi domovini, ki nam je odprta vsled zasluženja Jezusovega.

Kdor ima ta zadnji cilj pred očmi, bo vse zemeljsko cenil le v toliko, v kolikor mu služi kot sredstvo za dosego večne domovine.

Poučna primera. Recimo, da si zaposlen v tovarni. Zraven tebe je nekdo, ki ga je jermen zgrabil in je nevarnost, da ga vrteče se kolo vrže v stroj ali steno in zmaliči do smrti. Ti lahko pomagaš in rešiš tovariša nesrečne poškodbe. Ni treba dokazovati, da te veže dolžnost — reševati in pomagati. Po pravici bi te vest pekla, če bi mirno stal in gledal, kaj se godi s ponesrečencem.

Vzemimo pa drug primer. V tvoji bližini stoji človek, ki nemarno kolne in bruha iz svojih grdih ust še bogokletne ostudnosti. S tem smrtno greši in se postavi v nevarnost, da svojo dušo pogubi in jo peklu izroči. Prijateljsko opozorilo in posvarilo bi ne bilo brezuspešno. Dobra beseda bi preklinjevalca zmodrila in rešila. Glej, kakor v prvem primeru, te veže tudi tu dolžnost, da skazeš ljubezen svojemu bližnjemu. Če tega ne storiš, kako moreš reči, da ljubiš svojega bližnjega kakor samega sebe!?

Ni prav, če si misliš ali celo govoriš, kakor nekoč Kajn: »Sem li varih svojega brata?«

To je bil jalov izgovor prvega ubijalca, pa mu ni nič pomagal. Zadel ga je božja kazen.

Ne smeš torej misliti, da nisi nikoli dolžan bližnjega posvariti, ko ga vidiš v grehu, pa to lahko storiš in je upanje, da bo posvaritev izdatna.

ANEKDOTA

Tako-le je. Kdo ne pozna slovečega kardinala Lavigerie-ja vsaj po imenu!? Bil je primas v Afriki. Ko je bil poklican na škofijski sedež v Algieru, mu ni bilo nič kaj všeč, ko je videl, da so vsi afriški duhovniki in misijonarji nosili dolge brade. Pokazal je svoje nezadovoljstvo glede tega, kar je seveda zbudilo mnogo govorjenja med prizadeto duhovščino. Le vodja ondotnega semenišča, Girard, ki je pa tudi sam imel ča-

stilitljivo brado, je prigovarjal svojim tovarišem, naj potrpe, češ da bo kardinal sam morda celo kmalu spremenil svoje mnenje glede tega.

Precej drugi dan po ustoličenju spremlja Girard svojega škofa na prvi uradni poti. Ko prideta v neko vas, kjer so stanovali samo afriški domačini, so prišli starejšine ondotnega rodu, ki so Girarda že dobro poznali, da pozdravijo novega škofa in kardinala. Opazovali so z neprikritim presenečenjem in pomilovalnim nasmehom gladko obriti obraz nadškofa. To začudenje so razodevali z govorjenjem in z rokami in imeli pri tem svojo zabavo.

»Kaj pa imajo?« vpraša kardinal svojega spremljevalca. »Oh« — pravi vodja Girard nekoliko v zadregi, »saj veste, eminenca, to so veliki otroci. Ne brigajte se za njih opazke.« »No, le povejte, rad bi vedel, kaj se jim zdi tako nenavadno?« »Veste, eminenca, tem ljudem se zdi smešno, če se kak možakar brije. Vas, eminenca, imajo za lepo žensko.«

Od tega časa si je dal novi nadškof brado rasti. Imel je tako košato, dolgo in mogočno, da so kmalu vsi Afričani s spoštovanjem in občudovanjem gledali nanj.

Odgovori

S. Ivan, M. d.: 1. Če kdo po lastni krivdi v nedeljo (zap. praznik) ni bil pri sveti maši — ali more to popraviti na ta način, da se udeleži sv. daritve v delavnik, ali da je drugo nedeljo pri dveh opravilih?

Kdor je po lastni krivdi zamenjal nedeljsko sv. mašo, je smrtno grešil, ker je prelomil važno zapoved v veliki reči, ki je predpisana na določeni dan:

»Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sv. maši.« — Storitveni grehov se očiščujemo pri sv. pokori. Milost spreobrnjenja pa zadobi grešnik posebno pri sv. maši; zato je prav. namoč koristno in tudi potrebno, če gre v delavnik prostovoljno k sv. maši, da je deležen obilnih milosti, in pa, da zadoščuje za Bogu storjeno razžaljenje. Vendar: nadomestilo za opuščeno nedeljsko mašo ta delavniška pobožnost ni.

(Neizmerne so pa dobrote, ki jih prejemamo iz Jezusove daritve: Jezus nam povečju ljubezen do Boga, daje milos za krščansko življenje, vliiva pogum za junaška dejanja, — naklanja milost spreobrnjenja, odpušča časne kazni,

odvrača nesreče, deli časne dobrote, lajša trpljenje dušam v vicah.)

2. Ali Bog vsekdar sprejme daritev sv. maše, če se naroči za srečno zadnjo uro grešnikov? Ali je sv. maše v ta namen deležnih lahko več grešnikov?

Pravkar smo v prvem odgovoru nomenoma našeli celo vrsto milosti in sadov sv. maše. Med drugim je rečeno, da naklanja milost spreobrnjenja in milost krščanskega življenja. Dejanska milost, ki je potrebna za spreobrnjenje, pomaga tako, da nas razsvetluje, voljo pa krepi in nagiblje. A Bog je dal človeku svobodno voljo; zato pa vidimo, da se marsikateri grešnik tej milosti ustavlja. Milost ne sili, pač pa nagiblje, vabi. Odtod nam bo umljiv znani ljudski rek: »V nebesa nikoogar za ušesa ne vlečejo.« Jezus nas je odrešil brez nas, zveličal pa nas ne bo brez nas. Vsak človek mora z milostjo sodelovati. (Mislite na desnega in levega razbojnika!) Zdaj vemo, zakaj se vsak grešnik, ki se zanj sv. maša opravi, ne spreobrne, morda tudi na zadnjo uro ne. Zastran sv. maše Bog grešnikom ponudi milost, ki se z njeno pomočjo lahko spreobrnejo —, če hočejo.

3. Mislimo si grešnika, ki je dolgo živel brez Boga in se ni brigal za cerkev, pa se naenkrat spreobrne. Ali sprejme Bog za nazaj vse molitve, ki jih nato več opravi in svete maše, ki se jih več udeleži, v spravo in nadomestilo?

Iz gori povedanega na to tretje vprašanje lahko sami najdete odgovor.

St. Fr.: Želeli ste pojasnila o nekaterih molitvah, ki so obdarjene z odpustki.

Molitve in darovanje sadov svetih maš za umirajoče — so vsega priporočila vredne in je prav, da te duhovne miloščine ne opuščate.

Drugo je pa z odpustki. L. 1937 smo po listih sporočili, da je v odmeri glede odpustkov prejšnji papež Pij XI. marsikaj dodal in spopolnil, nekaj je pa tudi prenehalo in odpadlo. Zato pa navedbe odpustkov po raznih starejših molitvenikih niso več pravilne. Novi molitveniki in nove izdaje starejših molitvenikov se pa morajo pri navedbi odpustkov ravnati po rimski knjigi »Preces et pia opera«. (Molitve in nabožna dela.)

Če kakšne molitve v tej knjigi ni več navedene, je znamenje, da je izpadla iz števila takih nabožnih vaj, ki so zanje podeljeni odpustki. Med črtanimi je tudi molitev, ki jo omenjate v pismu in je natisnjena na zadnji strani knjižice »Presveta Evharistija« (Moh. družba, 1915, str. 319); znamenje, da odpustek (80 let) ni odobren.

V zgoraj navedeni rimski zbirki odpustkov se pa pač nahaja ta-le molitev za umirajoče:

»Usmiljeni Jezus, ljubitelj duš, rotim te pri smrtnem boju tvojega presvetega Srca in pri bolečinah tvoje brezmadežne Matere;

očisti v svoji krvi vse, kateri so zdaj v smrtnem boju in bodo danes umrli. Amen.

Srce Jezusovo, ki si prestalo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih!

(Odp. 300 dni. Pp. odp. pod nav. pogoji, če se opravi trikrat na dan ob različnih urah in ponavlja ves mesec. S. Paen. Ap. 15. maja 1933.)

Ista: Ali je Lurd s svojimi svetišči kaj trpel vsled vojske?

Lurd je mesto, ki leži čisto na jugu francoske države, nedaleč od španske meje, zato ga bojna vihra ni prav nič zadela. Pač pa smo brali, da se je tja zateklo mnogo beguncev iz prizadete Francije, in da radi obiskujejo svete prostore. To begunstvo bo lahko marsikomu v dušni prid.

Kaj so apokrifii? S te tuje besedo označujemo knjige, spise, ki niso pristni, marveč podtaknjeni ali podvrženi, ali pa njih pristnost ni dokazana. S tem ni rečeno, da je vsebina takih knjig ali spisov neresnična, pogrešna ali škodljiva. Primer takega spisa je imel »Bogoljub« v zadnji številki, str. 92. Povzet je iz zanesljivega katoliškega nedeljskega tednika, ki je spis objavil v dobri veri, da je pristen. Saj se lepo bere in gotovo ni v njem ne pretiravanja, ne zmoti; vendar pa je po izjavi veščaka na ljubljanski bogoslovni fakulteti — »apokrifin«, kajti zgodovina Publja Lentula, ki bi bil v takratnem času namestnik rimskega cesarja v Judeji, ne pozna.

S. Ivan, V.: Ali je obvezno, da ima duhovnik »biret« na glavi, ko pristopi k sveti maši, ali ko gre na prižnico?

Biret spada k liturgični obleki duhovnikov, kakor kateri koli drugi del obredne opreme. Utegne se zgoditi, da ga mašnik (n. pr. na podružnici) nima pri roki. Na prižnico gredo pri nas duhovniki povečini brez bireta.

M. N. V.: Uredništvo se Vam toplo zahvaljuje za prijazno sporočilo o zadovoljstvu s sedanjim g. voditeljem Vaše Mar. družbe in o njegovi veliki vnemi za blagor župnije. Še bolj bi pa uredništvo pozdravilo, če bi opisali, kako in v čem Vaša družba posebno napreduje, kako je z družbenimi pravili, kako z apostolskim delom, s skupino KA, kako z odseki i. dr? To, kar je odličnega, za vse spodbudnega in vsem bralcem koristnega, bi uredništvo z veseljem uvrstilo v list. Objavljati samo splošna naznanila o odhodu ali smrti voditelja, pa o vstoličenju novega duhovnega gospoda, nima kaj pomena in še manj koristi. Treba je imeti pred očmi vse tisoče in tisoče naročnikov po Sloveniji in drugod.

Dobre knjige

Slovenski križev pot. Postni čas. posebno še veliki teden, je čas, da opravljamo pobožnost križevega pota. Pri tej nabožni vaji uporabljamo lahko razna tiskana pre-

mišljevanja. Najbolj v navadi je premišljevanje Leonarda Portomavriškega. Imamo pa tudi naš lastni, slovenski križev pot, ki nič ne zaostaja za drugimi, tujimi, če nima še prednosti pred njimi. Sestavil ga je prelat Janez Kalan. Dokler ne bo v naših molitvenikih, ni upati, da bi se udomačil; zato prosimo, da ga sestavljavci novih molitvenikov uvažujejo in sprejmejo v spored. Dokler ga pa v molitvenikih ni, ga lahko dobite v tiskarni v Grobljah. Izvod po 2 din. Vsem, ki ga molijo, močno ugaja. Ta križev pot živo izraža občutke, ki naj nas prešinjajo pri vsaki postaji, zlasti kesanje, saj brez njega ni odpustkov.

Pij XI in kartuzijanski red. Str. 15. S poštno 2 din. Izdala Kartuzija Pleterje, pošta St. Jernej, 1941. — Ko je L. 1924 Pij XI. potrdil po novem cerkvenem zakoniku prirejena redovna pravila, je hkrati tudi izdal apostolsko konstitucijo, ki jo prinaša ta knjižica v slovenskem prevodu.

Ta apostolska konstitucija je velike važnosti, ker v njej načelno govori veliki misijonarki papež. Pij XI., o pomenu kontemplativnega kartuzijanskega reda za naš čas.

Priporočamo to knjižico, ki je polna globokih misli samega vrhovnega poglavarja sv. Cerkve o kontemplativnem življenju, ki morejo vsakomur koristiti

Junaki naroda in domovine. Podobne iz svetih knjig stare zaveze. Priredil Marko Kranjc, 1941. Založila »Družba sv. Mohorja« v Celju. Str. 184. Cena broš. izv. 28 din, vezan 40 din. Mohorjani 25% popusta.

Morda se je tu pa tam res premalo skrbelo za vzgojo ljubezni do domovine in do lastnega naroda. Morda je bil ban dr. M. Natlačen kolikor toliko upravičen, ko je zbranemu učiteljstvu že dvakrat na srce pogojal vprav dolžnost, vcepjati mlademu rodu iskreno ljubezen do naroda in domovine.

Kdor ne ljubi rodnih staršev, jih žali ali se jim odtuji, kdor se ne meni zanje, ta greši proti izrecni božji zapovedi, pa tudi proti naravni postavi, ki jo je Stvarnik položil v človeške srce. Podobno lahko trdimo tudi o vsakem človeku, ki je zapravljal narodni in domovinski čut.

Zgodovina našteva s pohvalo in občudovanjem junaške osebe, ki so se odlikovale v dejanski ljubezni do lastnega naroda in domovine. Največ pa veljajo v obeh krščanskega človeka tozadevni zgledi iz Svetega pisma. Jezus sam, ki je prišel odrešiti vse ljudi, je bival vendarle v malimi izjemami v deželi svojega rojstva, se je uklonil njenim postavam in delil dobrote svojemu rodu. Svaril je in opominjal Jude, naj se spokore: »Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in kamaš tiste, ki so k tebi poslani, kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor zbira koklja svoja piščeta pod peroti, pa niste

hoteli. Glejte, zapuščena vam bo vaša hiša ...» (Mt 23, 37.)

Jezusa so posnemali apostoli, prvi kristjani in pozneje vsi pravi katoličani.

V knjigi »Junaki naroda in domovine« je prireditelj s svetopisemskimi besedami predočil sedem odličnih zastopnikov take vzorne ljubezni iz časa pred Kristusom iz stare zaveze. Za uvod pa je napisal nekoliko potrebnega utemeljevanja za pravo krščansko domovinsko ljubezen. Med drugim pisatelj poudarja: »Ljubezen in zvestobo svojemu narodu do smrti more človek črpati le iz vere v Boga. Ne- vera, verska brezbriznost, nemarnost za duhovne vrednote ter sebičnost in izključna ali pretežna skrb za gmotne osebne koristi — pripravljajo narodno odpadništvo, ker neverni in versko brezbožni ljudje osebne koristi bolj cenijo ko svoj narod, njegovo omiko in svobodo. Taki ljudje so ob prvi priložnosti pripravljani narodovo svobodo in neodvisnost žrtvovati lastnemu dobičku in ugodju.«

O domovinski ljubezni naglašja prireditelj: »Vrhunec pa mora ljubezen do domovine doseči v dobi nevarnosti. Takrat velja geslo: Boriti se za domovino in jo braniti! Šaj s tem branimo vse, kar nam je dragega: domačo grudo, dom, ognjišče in svetišče, rod in narod, jezik, svobodo in pravico...«

TO IN ONO

K popolnosti. »Imel je zlato srce, železno roko in ognjevito dušo« — tako je opisal neki kronist svojega viteškega gospodarja. Ali ni v tem več povedal, kakor če bi bil naštel ne vem koliko junaških del! Kaj je s to trojno označbo združeno? Imel je zlato srce. Namesto tega lahko rečemo, bil je velikodušen in sebičnosti ni poznal; pomagal je, kjer in kadar je mogel in je bila prilika; sočustvoval je z bližnjim; veselil se njegove sreče, žaloval z žalostnim in potrjim; imel je za vsakogar toplo besedo.

Imel je železno roko... pa ni misliti na močno roko, ki strahuje, udari, izvršuje težka dela; ne, marveč izražena je s tem trdna, odločna, močna volja, ki stori, da postane človek pravi značaj. Taka volja govori z odločnostjo in pogumom: »da«, »hočem«, kadar gre za to, da stori, kar je Bogu všeč. Nasprotno pa se krepko odreže, ko preti skušnjava, ko vabi zapeljevanje in hudo nagnjenje: »ne«, »nočem«, »ne smem«. Če je treba utemeljiti »zakaj?« — je pri roki točen

in kratek odgovor: »Zato ker je tako prav in ker bi bilo vse drugo zame žalostno, poniževalno in v nesrečo.«

Imel je ognjevito dušo, z drugo besedo: bil je goreč, vnet, navdušen za vse dobro in plemenito. Ni ga bilo treba šele priganjati, nagovarjati, kadar je bilo treba vršiti to, kar zahteva zapoved, stanovska dolžnost, zveličanje duše. Gorečnost je vprav nasprotna krajnost mlačnosti in malomarnosti.

Ali se kaj trudimo, da bi se tudi o nas moglo trditi, da imamo zlato srce, železno roko, ognjevito dušo? Družba Marijina ima ta cilj, da bi iz nas naredila junaške značaje.

Kje je ovira, da se še nismo povzpeli do te višine?

Zmagovalki krivih ver... V glavnem mestu Kolumbije, v Bogotá, je združenje za obrambo proti krivim verskim ločinam, ki se v velikem številu priseljujejo iz Sev. Amerike, postavilo velik spomenik (znamenje) na čast prebl. Devici Mariji, ki jo častimo tudi kot zaščitnico proti zmotam in krivim veram.

Novi predstojniki v kapucinskih samostanih. Dne 6. februarja 1941 so bili izbrani za guardijane tile gg.: V Celju p. Joahim Ferk, v Skofji Loki p. Rafael Bogataj, v Mariboru p. Edvard Vogrin, v Ptujju p. Frančišek, v Krškem pa p. Avrelj. — Za vikarje pa so bili imenovani v gornjih samostanih sledeči patri: p. Vilibald Novak, p. Oton Kocjan, p. Marijan Koren, p. Dijonizij Pristovnik in p. Hugolin Rak. Iz Karlobaga pride v Celje p. Gustav Mavrič iz Osijeka v Skofjo Loko pa p. Jakob Vučina. Provincialni tajnik je postal p. Boleslav Litrop.

Vse dobre želje in prošnje velike »Bogoljubove« družbe naj usliši v stali Zveličar! - Šest sv. maš v aprilu v ta namen!

Šestkrat so bili v marcu cenj, naročniki in naročnice deležni sadov svetih maš, ki so bile opravljene zanje.

VSEBINA: Clanki: Pred operacijo. (J. Simenc) — Zveza katoliških učiteljev. (A. Strupl.) — Kršćanska družina: Kropilnik. — Beseda o Mariji. (J. L.) — Snubinsko pismo. (Prevedel A. C.) — Marijine družbe: To bi se moralo doseči. (A. C.) Dopisi — Ključ. Ves., slaba vest, izrek. — Večni stroški. (J. Langerhoiz.) — Lepa bi bila rada. (Fr. V.) — Baragov kotiček. — Duh naj zavлада nad telesom. (P. dr. Roman Tominec.) — Pesmi: Velikonočno jutro. (S. Lj.) — Hostija. (Iva Tušar.) — Mati in sin. (Fr. N.) — Listek: Mati Mariča. (Viktor Zorman.) — Carstvo brezbožnikov. — Iz življenja Cerkev. Opazovanja. Mar. družbe Ruzno. Iz kralj. svete ljubezni. Vzgoja. Poučne brigode. Odgovori. Dobre knjige idr.

Cena »Bogoljubac«: za posamezne naročnike 20 din., v skupinah po 15 din.; v Nemčiji 2 Rm., v Italiji 15 lir., v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubac« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubac« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za april 1941.

Splošni mesečni namen, blagosl. po sv. očetu
Da bi povsod svetelo župnijsko življenje

Misijski mesečni namen, blagosl. po sv. očetu:
Spreobrnjenje budistov

Mesečni zavetnik: Sv. Peter Kanizj, cerkv. učitelj (27).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljublj. škofija	Lavant. škofija
1	Torek	Hugo, škof	Kočica	Gomilsko
2	Sreda	Franč. Pav., sp.	sv. Trojica n. C.	Reka
3	Četrtek	Rihard, škof	Preddvor	Konjice
4	Petek	Marija 7 žalosti	Nemška Loka	Konjice
5	Sobota	Vincencij F., sp.	Dobrepolje	Konjice
6	Nedelja	Cvetna. Sikst, p.	Leskovicca	Prihova
7	Poned.	Hegezip, spozn.	Zaplana	Prihova
8	Torek	Dionizij, škof	Nova Stifa	Čadram
9	Sreda	Marija Kleofa	Brezje	Čadram
10	Četrtek	Veliki četrtek	Podbrezje	Loče
11	Petek	† Veliki petek	Blagovica	Loče
12	Sobota	† Velika sobota	Blel. Dohravs	S. Kunig n. Poh
13	Nedelja	Velika noč	Vrhpolje p. Mor.	Spitališč
14	Poned.	Velikn. poned.	Sv. Lenart	Zreče
15	Torek	Teodor, mučenec	Ljub. Rakovnik	Zreče
16	Sreda	Benedikt Jož. L.	Prmskovo p. K.	Ziče
17	Četrtek	Anicet, papež	Motnik	Skomarje
18	Petek	Apolonij, muč.	Spodnji log	Stranice
19	Sobota	Leon IX., papež	St. Jurij n. Gros.	Kobeli
20	Nedelja	Bela. Neža M.	Ziv spomin na prvo sv. obhajilo	Sv. Jernej p. L.
21	Poned.	Anzelm, š. c. u.	Verska vzgoja otrok	Velika Nedelja
22	Torek	Soter in Gaj, p. m.	Ohranitev miru	Velika Nedelja
23	Sreda	Vojteh, škof, m.	Pomanjkanje trpeči	Ormož
24	Četrtek	Jurij, mučenec	Verska poglobitev naroda	Ormož, bolnišn.
25	Petek	Marko, evangel.	Zadeve naših škofov	Središče
26	Sobota	Mati dobr. sveta	Marijine kongregacije	S. Miklavž p. Or
27	Nedelja	2. pov. Peter K.	Kina in gledališča	Svetinje
28	Poned.	Pavel od Kr., sp	Bolniki, obupani, težko skušani	S. Tomaž p. Or.
29	Torek	Peter, mučenec	Zatrje komunizma	S. Bolfenk n. K.
30	Sreda	V ar. sv. Jožefa	Zaupanje v sv. Jožefa	S. Lenart p. V. N.

Odpustki za april 1941.

2. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. sv. Jožefa, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

3. Četrtek, prvi v m. Sv. Benedikt Fil. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.; 2. istim kakor 23. dan

4. Petek, prvi v m. Marija sedem žalosti. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca, prejmejo spravno sv. obh. in molijo p. n. sv. očeta; 2. čl. br. sv. R. T. kakor večraj; 3. čl. b., sv. S. J. Dalje p. o.: 1. onim, ki nosijo višnjev škapulir; 2. čl. br. za duše v v.; 3. čl. br. Zal. M. b. s. 8nim škap.; 4. čl. br. sv. Družine; 5. čl. r. v. br. v. br. o.

5. Sobota, prva v m. Sv. Julijana. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo po n. sv. o.; 2. čl.

br. sv. R. T. kakor 3. dan.

6. Nedelja, prva v m. Cvetna. Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izpostavlji. sv. R. T. P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjev škapulir; 2. čl. br. sv. S. J. — Tretjerednikom danes in vsak dan velik. tedna v. o.

10. Veliki četrtek. P. o.: 1. vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih postajnih cerkv; glej opombo zdoaj; 2. tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil najsv. Zakrament; 3. onim, ki nosijo višnjev škapulir; 4. čl. br. sv. Družine. Kakor za vse odpustke velja tudi za odpustke velik. tedna, da se morejo sv. z. prejeti v vsej osmini.

11. Veliki petek. Kdor danes pop. od 3 naprej ali jutri do 11 dop. Zal. M. b. vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi

p. o. tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in prejme sv. obh. P. o.: 1. tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. tistim, ki danes ali jutri obiščejo božji grob in molijo p. n. sv. o.

13. Velika noč. P. o.: 1. vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih postajnih cerkv; gl. opomba zdoaj, 2. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 3. čl. škapulirske br. karmelske M. b. v br. ali žup. o.; 4. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 5. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 6. čl. družbe kršč. družin; 7. čl. br. sv. Družine — V o.

16. Sreda. Tretjerednikom, če ponove svoje obljube ta dan ali pa naslednjo nedeljo, če so danes postavna zadržani.

23. Sreda. Bl. Egidij Asiški, P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovna.

24. Četrtek. Sv. Fidel. P. o. istim kakor večeraj.

26. Sobota. Mati b. dobrega sveta, P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje vere in p. n. sv. očeta.

27. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.

28. Ponedeljek. Bl. Lukazij, P. o. istim kakor 23. dan.

29. Torek. Ustanovni dan družbe sv. Petra Klav. P. o. istim kakor 26. dan.

Opomba glede odpustkov. Odpustke rimskih postajnih cerkv morejo dobiti: 1. tretjeredniki v redovni cerkvi; 2. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.; 3. čl. br. sv. S. J. v br. e.; namesto obiska br. e. jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; 4. čl. br. preč. S. Mar. v br. e.; 5. čl. r. v. br. v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikokrat, kakor da jih je pet; 6. čl. Marij. družbe v jezuitski cerkvi; kjer te ni, v kateri koli cerkvi, če odmolijo sedemkrat Oče naš in sedemkrat Zdrava Marija p. n. sv. o.; 7. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 8. čl. br. za duše v v. v br. ali žup. e.

Da se odpustki dobe, se poleg navedenih pogojev zahteva le še prejem sv. z. in molitev p. n. sv. o. Kdor vse to spoini, ima iste odpustke, kakor če bi obiskal prave postajne cerkve v Rimu.

Jštem nevesto

Pešadijski, narednik, star 27 let, deset let službe, služi v Sloveniji v C. — Pogoji: po veri živeča, iz zdravega in poštenega kmečkega (delovnega) rodu, duševno in telesno popolnoma zdrava, nadarjena, miren odločen značaj, srednje postave, starr okrog 20 let, primerno izobražena, dote najmanj 15.000 din, spretna gospodinja s kuharskim tečajem, ki se ne boji družine in gospodinjinskega dela, katerega bo sama opravljala brez služkinje. (Ako kateri izmed naštetih pogojev manjka, a si ga lahko dopolni, je tudi dobro.) — Resne ponudbe po zgornjih pogojih, a fotografijo vred, naj se pošljejo upravnistvu »Bogoljuba« Ljubljana, pod »Bog in narode« šte. 3440. Prednost ima dobra šivilja. — V upravnistvu se tudi dobe točnejše informacije in naslov snubca. — Tajnost obojestransko strogo zajamčena.

Vabilo

KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE
V LJUBLJANI

vljudno vabi vse one vlagatelje, ki se še niso zglasili radi dogovora o izplačilu hranitnih vlog, da se čim pre- e zglasijo v njeni poslovnični med 8. in 12. uro.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

v LJUBLJANI
Kopitarjeva ulica 6

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

K L I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA • UMERJENE CENE

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE, BAKROTISKA

Vsem članom Marijinih in prosvetnih družb, vsem članom raznih verskih organizacij, vsem knjižnicam in vsakemu, ki slovensko in katoliško misli in dela, javljamo, da je v *tisku* in da bo izšla *junija*

K N J I G A

NADŠKOF JEGLIČ

prvi obširni in dokumentirani življenjepis velikega Slovenca in vladike. Moža, kakor ga Previdnost majtnemu narodu kot je naš, pošlje le v razdobju stoletij. Naš mejnik in naš kažipot. Os, okoli katere se suče naše narodno življenje. Naj ne bo nobenega, ki bi ostal brez te edinstvene knjige, ki je življenjepis velikega, edinstvenega Slovenca in škofa.

Knjigo je napisal dolgoletni osebni tajnik pokojnega vladike, sedanji ravnatelj škofijske pisarne
Jože Jagodic.

Uvod je napisal knezoškof
dr. Gregorij Rožman.

Knjiga bo obsegala 700 strani velike osmerke (17×23 cm) ter bo umetniško opremljena in vezana v rdeče platno. V njej bo tudi 16 na obeh straneh tiskanih tabel s 60 slikami v bakrotisku. Večina slik še ni bila objavljenih.

Knjiga izide v *juniju* in bo veljala 200 dinarjev.

VAŽNO! Naročniki, ki knjigo naročijo pred izidom, jo lahko dobijo *na 5 mesečnih obrokov po 40 dinarjev*. Zadnji obrok je treba plačati *ob izidu knjige*.

Pohitite z naročili. Pišite dopisnico naši založbi, da Vam pošljemo položnice.

Kdor pridobi 10 zanesljivih in vestnih naročnikov, bo dobil knjigo, ki velja 200 dinarjev, za stonj.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

SALDA-KONTE
ŠTRACE · JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE · MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

VUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

All je Vaša hiša
že naročena

na prvi slovenski
katoliški dnevnik **„SLOVENEČ“**

Ako ne, pišite takoj na upravo
„Slovenca“ v Ljubljani, da Vam
ga pošljejo brezplačno na ogled.
Brezdvomno Vam bo ugajal.

Zobobol' lahko odstrani VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri
glavobolu, po preveč zavžitem alko-
holu, pri bolečinah ran in bolesteri
menstruacij.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20
tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglas reg. pod B, br. 31896 od 5. XI. 1968.

Inserirajte v „Bogoljubu“!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neom. jamst.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA C. 6

V LASTNI PALAČI
nasproti hotela „Union“

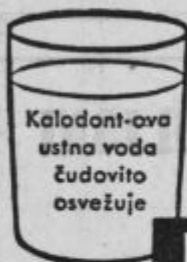

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.
NOVE in STARE vloge, ki so v
celoti vsak čas razpoložljive, obre-
stuje po **4%**, proti odpovedi do **5%**

Rešite
svoje zobe!

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen: uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont“ -- to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Objokovanje mrtvega Jezusa.

Jezus se prikazuje ženám Marijám
(zace. d. S. Luca — Romo)